

ZORG- AANBOD

onze voorzieningen blikken
terug op 2010

Oude Liersebaan 4
2390 Malle

03 380 20 11
www.azsintjozef.be

algemeen directeur: Bart Pardon
hoofdgeneesheer medisch directeur:
dr. Patrick De Wit

Paspoort

Het az Sint-Jozef in Malle is een ziekenhuis in volle expansie, met elk jaar meer opnames en consultaties. Het heeft 230 erkende bedden en een sterk uitgebouwd dagziekenhuis. Het az Sint-Jozef heeft ook een erkende functie voor gespecialiseerde spoedgevallenzorg met MUG en Klinimobiel en is ingeschakeld in de dienst 100. De dienst medische beeldvorming beschikt over moderne technologie zoals de nieuwe hoge definitie CT-scanner, naast de klassieke radiologie en echografie. Er is een erkende dienst voor cardiale revalidatie en een nierdialysecentrum met hospitaal-, low-care en peritoneale dialyse. De associatieovereenkomst met Klina resulteerde in een low-care afdeling in Brasschaat. Samen met Klina is tevens de Borstkliniek Voorkempem uitgebouwd. Sinds 2008 maakt het ziekenhuis deel uit van het Iridium-kankernetwerk en eind 2010 gaat het samenwerkingsverband 'Met zorg verbonden' van start waarin GZA ziekenhuizen, az Klina en az Sint-Jozef de krachten bundelen.

Visitatie az Sint-Jozef Malle

Visitatie, een intens gebeuren

Az Sint-Jozef wordt in mei 2010 geïnspecteerd door inspecteurs van het Vlaams Agentschap Zorg en Gezondheid. Aan de hand van 'spiegels' bereiden de afdelingen en diensten zich grondig voor op deze audit. Het moet gezegd, de voorbereiding is intensief.

Nog veel meer dan in 2005 ligt het accent tijdens de audit op de implementatie van visie, procedures en protocollen. Met andere woorden, doen wij ook in de praktijk wat we ons in procedures en protocollen voor-nemen. Inhoudelijk ligt de focus sterk op toetsing van kwaliteit, veiligheid. Dé topics voor de toekomst.

Erkenning verlengd

De audit is diepgaand, maar menselijk. Verschillende medewerkers worden aangesproken, soms op de rooster gelegd door het auditteam. De auditoren zijn vol lof over de openheid in het ziekenhuis.

De erkenning van het ziekenhuis en van de diensten wordt voor vijf jaar verlengd. Het definitieve rapport vermeldt naast een aantal sterke punten ook verschillende thema's waarin we kunnen bijsturen. De visitatie heeft alvast de verdienste dat zich in het ziekenhuis een dynamiek ontwikkelt om de kwaliteit van de zorg- en dienstverlening permanent te verbeteren.

Respect

Een werkwoord voor iedereen

Het ziekenhuis breekt een lans voor respectvolle omgang met collega's en patiënten. Maar hoe krijg je een organisatie in beweging rond dit thema? Het ziekenhuis onderneemt verschillende acties om respectvolle omgang in de kijker te plaatsen. Met het engagement van artsen, medewerkers en patiënten maken we 'een wereld van verschil'. Dat is de Wet van Merlijn in de praktijk. En ze werkt!

Voor alle duidelijkheid: in het merendeel van situaties gaan onze medewerkers respectvol met anderen om. Toch kennen we allemaal situaties waarin respectvolle omgang onder druk staat. Het is een valkuil om dan respectvolle omgang enkel te zien als een opdracht voor de ander. Maar zo werkt het niet: als we alleen kijken naar anderen om respect vorm te geven dan zal er niet zo veel veranderen. Daarom richt het project zich naar alle medewerkers binnen het ziekenhuis: we hebben iedereen nodig om "de wet van Merlijn" waar te maken.

Theatervoorstelling - film

Het project start met de interactieve theatervoorstelling "Hospitality" van Klein Barnum over respectvolle omgang in een ziekenhuis. In de aanloop naar het project draaien we in het ziekenhuis onder professionele begeleiding een film over respectvolle omgang. Alle acteurs zijn medewerkers

van het ziekenhuis. De film toont tijdens de vormingssessies waar het ons om te doen is.

De buitenwereld op de hoogte brengen

Dinsdag 7 september staat het project respect in de kijker aan de ingang van het ziekenhuis met een "kers op de taart"-actie. We ondersteunen onze oproep om respectvol met elkaar om te gaan met snoepjes voor iedereen. Héél veel patiënten en bezoekers drukken hun waardering uit voor de wijze waarop medewerkers met patiënten omgaan en zorg verlenen.

Vorming

In het project staat vorming van medewerkers en artsen centraal. Er worden ruim 40 vormingssessies georganiseerd. Hierin gaan we op zoek naar de verschillende betekenissen en invullingen van het begrip 'respectvolle omgang' en nodigen mensen uit om in de schoenen van een collega te stappen zodat ze de inzet van anderen ervaren en waarderen.

Rode Loper

We rollen letterlijk én figuurlijk een Rode Loper uit voor het thema respect op de afdelingen.

Elke dienst staat beurtelings een week voor het voetlicht. We nodigen de afdeling uit om gedurende die week extra acties te ondernemen in verband met respectvolle omgang. Zo maakt elke afdeling een kleine fotoreportage over respect met daarin een groepsfoto en een 'beeld van de week'. Alles wordt tentoongesteld. ●

1

1

Kwaliteitsmarkt

28 januari 2010

Op de kwaliteitsmarkt worden 26 thema's in verband met kwaliteitsverbetering geïllustreerd en toegelicht.

"Boeiend en leerrijk", daar waren de 150 bezoekers het mee eens.

2

Project pijnbestrijding

Het ministerie van Sociale Zaken en Volksgezondheid selecteert het ziekenhuis voor een pilootproject met als doel de algologische functie (algologie = wetenschap van de pijnbestrijding) in de ziekenhuizen uit te bouwen.

3

Kinderboek "Zikki de ziekenhuisuil"

Kinderen maken via dit boek kennis met het leven in het ziekenhuis.

4

Solidariteit met Ecuador

De werkgroep solidariteit steunt de werking van het multidisciplinair gezondheidscentrum van Pomasqui in Ecuador. Dit centrum maakt deel uit van het project Tapori dat tevens voorziet in onderwijs en volwassenenvorming en zich voornamelijk richt tot de vrouwen. De opbrengst van acties zoals een fuif, een kerstconcert, verkoop van kerstkaarten wordt integraal gebruikt om het project leefbaar te houden.

3

5

Symposium lymfedrainage

18 mei 2010

Op het symposium over lymfedrainage spreken dr. Christel Depestel, dr. Wim Demey en Philippe De Paepe respectievelijk over de chirurgische behandeling en de diagnose van borstcarcinoom, de nabehandeling en de richtlijnen voor kinesitherapie.

6

Ik kyoto! Jij ook!

1 juni - 16 juli 2010

Een fiets voor de deelnemers van het domein Malle / Zoersel aan 'Ik kyoto', de duurzame pendelactie van de Bond Beter Leefmilieu. Gedurende 7 weken worden de pendelaars uitgedaagd zich duurzaam naar het werk te verplaatsen. Iedereen die tijdens de actieperiode minstens 10 maal met de fiets, via carpooling of het openbaar vervoer van en naar het werk komt, maakt kans.

7

Veilig is heilig!

Patiëntveiligheid blijft een belangrijke doelstelling voor het az Sint-Jozef. In 2010 wordt in samenwerking met az Sint-Maarten een elektronisch meldsysteem voor incidenten in gebruik genomen.

8

Nieuwbouw

In de loop van 2010 evolueert de nieuwbouw van fundering naar een heuse ziekenhuisvleugel. Daarin komt plaats voor 6 verpleegeenheden, een afdeling kinesitherapie

6

en een revalidatieafdeling (Sp). De initiële planning wordt evenwel niet gehaald waardoor de ingebruikname naar medio 2011 verschuift.

9

Sinterklaas op bezoek

Kinderen van de medewerkers wachten op de Sint.

7

Algemene ziekenhuizen

az Sint-Maarten

campus Rooienberg
Rooienberg 25
2570 Duffel
015 30 31 11

campus Leopoldstraat
Leopoldstraat 2
2800 Mechelen
015 40 95 11

campus Zwartzustersvest
Zwartzustersvest 47
2800 Mechelen
015 29 66 66
www.azsintmaarten.be

algemeen directeur: Jan Ennekens
hoofdgeneesheer medisch directeur:
dr. Erwin Schroyens

Paspoort

Het algemeen ziekenhuis Sint-Maarten is een groot regionaal ziekenhuis met 644 acute ziekenhuisbedden, 50 Sp-bedden en meer dan 80 plaatsen in dagziekenhuis. Het ziekenhuis behandelt jaarlijks meer dan 42.000 patiënten waarvan meer dan de helft in dagbehandeling. Nog eens 280.000 patiënten bezoeken de poliklinieken voor een technisch onderzoek of raadpleging. De activiteiten zijn gespreid over drie campussen. Het ziekenhuis biedt alle basisdiensten aan en hooggespecialiseerde geneeskunde, waar nodig in samenwerking met zorgpartners uit de regio. In afwachting van de realisatie van een nieuwbouw die de drie campussen integreert, wordt blijvend geïnvesteerd in de vernieuwing van de huidige infrastructuur en de medische apparatuur.

Bouwen aan gespecialiseerde en kwalitatieve zorg

Het az Sint-Maarten bouwt letterlijk aan een hedendaags en functioneel kader voor een optimale medische zorg. Het nieuwbouwproject wordt steeds concreter. De aanvraag van de stedenbouwkundige vergunning en de milieuvergunning voor het nieuwbouwziekenhuis is een belangrijke stap voorwaarts. Ook de aanbestedingsdossiers zijn in volle voorbereiding. Het is wachten op het akkoord van de Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin om de bouw te kunnen starten. We streven naar de start van de bouwwerken eind 2011 waardoor de samenvoeging van de campussen wordt gerealiseerd in 2016. In afwachting werkt een projectteam aan een grondige analyse van de huidige werking op de verschillende campussen met het oog op verbetering en stroomlijning in functie van een meer patiënt-gerichte zorg. In 2009-2010 gebeurt de grondige analyse van het onthaal, de inschrijvingen, de opnameplanning en de OK-planning. Een verbetertraject voor het eerste contact van patiënten en bezoekers met het ziekenhuis (onthaal & inschrijvingen) is uitgeschreven en wordt opgestart. De optimalisatie van de opname- en OK-planning volgen.

Een goede interne samenwerking legt ook de basis voor een kwaliteitsvolle en gespecialiseerde zorg. In 2010 krijgen nieuwe inter- en multidisciplinaire initiatieven concreet vorm in een voetkliniek, een pijnkliniek, een bekkenbodembodemkliniek en een valkliniek. Zij bieden geïntegreerde zorg vanuit een multidisciplinaire expertise. Verder bieden we innovatieve vormen van medische zorg uit. De borstkliniek gaat van start met mammoetombiopsie, een nieuwe techniek met belangrijke voordelen voor de patiënt op vlak van diagnosestelling en behandeling. De dienst orthopedie biedt met de visionaire knieprothese een minder invasieve ingreep aan met tal van voordelen voor de patiënt.

'DolFijn' werken in het az Sint-Maarten

In welke mate krijg je kansen om je verder te ontwikkelen? In welke mate voel jij je erkend, gewaardeerd en wordt er naar je mening gevraagd? Hoe goed voel jij je in je job? Deze en vele andere vragen maken deel uit van de medewerkersenquête waaraan maar liefst 878 medewerkers, of 62%, deelnemen. De algemene tevredenheidsscore van het az Sint-Maarten ligt statistisch gezien in de lijn van de score in de gezondheidssector.

Alles kan beter, daarom lanceert het HR-departement in 2010 het 'DolFijn!' - project. Elke letter uit 'DolFijn!' staat voor de beginletter van de verschillende punten waaraan men in dit project wil werken: Doelstellingen vertalen naar elk niveau van de organisatie; Ontwikkeling; Leiderschap; Focus op elke medewerker; Interesse in ieders mening; Jobtevredenheid; Noodzakelijke, respectvolle communicatie. Concrete actiepunten moeten leiden onder meer naar de verbetering van de werksfeer, een hogere waardering door patiënten en meer effectiviteit en efficiëntie. ●

'Dolfijn' werken in het az Sint-Maarten

1

Visitatie

januari 2010

In het kader van de verdere erkenning van het ziekenhuis vindt de visitatie (audit) plaats door "het Vlaams agentschap zorg en gezondheid" en "het agentschap inspectie welzijn, volksgezondheid en gezin". De auditoren zijn lovend over de voorbereiding en de openheid van de medewerkers bij de audit. De tekortkomingen en aanbevelingen zijn een kans om de zorg en organisatie verder te verbeteren.

2

Opstart valkliniek

2010

Ouderen worden vaak geconfronteerd met breuken. Aangezien zij minder snel herstellen, hebben ze te kampen met een langere revalidatie. Een multidisciplinair team onder leiding van dr. Anne Marie De Cock, analyseert de valrisico's en -oorzaken en het effect van oplossingen op het gangpatroon. Een goede opvolging van de revalidatietherapie versterkt het vertrouwen van de oudere in zijn mobiliteit.

3

Schoolbezoeken

januari - maart 2010

Op twaalf namiddagen zet het az Sint-Maarten zijn deuren open voor meer dan 70 derde kleuterklassen uit de regio. Tijdens het bezoek maken de kinderen kennis met een aantal diensten van het ziekenhuis. De leerkrachten ontvangen lesmateriaal dat zij nadien in de klas kunnen gebruiken.

4

Mammotoombioptie

februari 2010

Het az Sint-Maarten biedt als enige ziekenhuis in de regio Mechelen mammotoombioptie aan. Beelden vanuit twee verschillende hoeken geven een duidelijker beeld van het borstletsel waardoor het zeer gericht kan benaderd worden. De ingreep gebeurt onder lokale verdoving, is minder invasief en dankzij een fijne naald kan een grotere en betere bioptie genomen worden. De behandelende arts kan het letsel zelfs integraal wegnemen. Op 20 november wordt deze nieuwe techniek op een symposium voorgesteld aan huisartsen uit de regio.

5

Az Sint-Maarten, KHM en SNOR slaan de handen in elkaar

12 mei 2010

Het az Sint-Maarten, de Katholieke Hogeschool Mechelen (KHM) en het Sint-Norbertusinstituut Duffel (SNOR) bouwen een bevoorrecht partnership uit rond drie pijlers: "Stagebegeleiding en mentorenwerking", "Professionalisering van het verpleegkundig beroep" en "Public Relations voor verpleegkunde". Tijdens de Dag van de Verpleegkunde, wordt dit partnership ludiek vorm gegeven. Het ziekenhuis trakteert de studenten verpleegkunde op een picknickzak met ondermeer een "kraslotje" met slogan: "Kiezen voor verpleegkunde en je hebt al gewonnen". De studenten maken kans op mooie prijzen.

6

Projecten in the picture

mei - Juni 2010

Het Belgisch-Nederlands Netwerk Klinische Paden organiseert op donderdag 20 mei voor de derde maal de 'Prijz Klinische Paden'. Az Sint-Maarten stelt zijn klinisch pad 'dagziekenhuis oncologie - discipline gastroenterologie' voor. Het project wordt voorgesteld door dr. Michel Ferrante en Kristien Cremie. Zij behalen een finaleplaats.

Ook Hildegard Op De Beeck, lactatiekundige en vroedvrouw op campus Rooienberg, staat in de spotlights. Zij spreekt eind oktober op het Internationaal Congres in Basel (Zwitserland).

7

Persconferentie Nieuwbouwziekenhuis

20 oktober 2010

Het az Sint-Maarten dient bij de stad Mechelen het dossier in voor de aanvraag van de stedenbouwkundige vergunning voor het nieuwbouwziekenhuis.

8

Memisa

2010

Memisa is een christelijk geïnspireerde, niet-gouvernementele organisatie voor medische ontwikkelingssamenwerking. Via hun project 'Ziekenhuis voor ziekenhuis' zamelt het az Sint-Maarten reeds 5 jaar geld in voor haar partnerziekenhuis in Budjala (Kongo). In 2010 verzamelt het ziekenhuis een mooi bedrag met originele acties zoals een optreden van stand-up comedian Bart Cannaerts, een wafelenbak en de verkoop van wijnpakketten. Het engagement is verlengd met 5 jaar.

9

Opendeur PAAZ-afdeling

7 oktober 2010

De PAAZ-afdeling op campus Rooienberg (Duffel) en campus Zwartustersvest (Mechelen) organiseren een opendeurdag naar

10

aanleiding van 'dag van de geestelijke gezondheid' en het 30-jarig bestaan van de PAAZ-afdeling campus Rooienberg. Aan de hand van een interactieve rondleiding kunnen alle geïnteresseerden de afdeling ontdekken. Het team wacht daarna een afsluitend avondevenement.

10

Sint-Maarten beweegt

Najaar 2010

De werkgroep 'az Sint-Maarten beweegt' stimuleert medewerkers om te sporten en een gezonde levensstijl te hanteren. 100 actievelingen nemen deel aan de stadsliep 'Dwars door Mechelen', tientallen medewerkers verzamelen voor een Zumba-initiatie en verschillende gezinnen wandelen mee met de uitgestippelde tocht doorheen het Mechels broek.

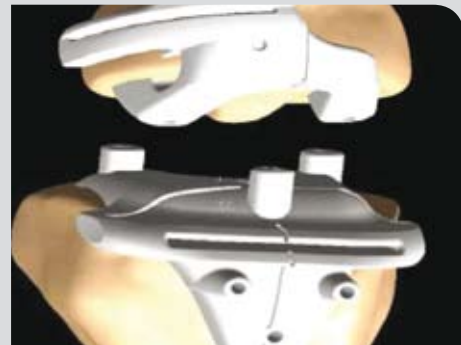
11

Visionaire knieprothese

2010

Belgische ziekenhuizen plaatsen vandaag meer knieprothesen dan heupprothesen. Ook binnen het az Sint-Maarten is dat een duidelijke tendens. Met Visionaire®, een minder invasieve techniek, wordt de revalidatie na een operatie korter. In 2010 stellen dr. Peter Vandenberg en dr. Kris Van Crombrugge van de campus Leopoldstraat deze hypermoderne techniek voor om hun patiënten nog beter en efficiënter te helpen.

11

Geestelijke gezondheidszorg

pz Bethaniënhuis

pc Bethanië

campus Zoersel
A. Vesaliuslaan 39
2980 Zoersel
03 380 30 11

campus Kapellen
Jagersdreef 100
2950 Kapellen
www.pzbethanienhuis.be

algemeen directeur: Gui Rusch
hoofdgenesheer medisch directeur:
dr. Marc Hermans

Het project organisatievernieuwing

In 2009 kreeg de nieuwe organisatiestructuur vorm met als doel een zinvolle groepering van patiënten met het oog op het beste zorgresultaat. In 2010 krijgt de transformatie vorm. Het project laat niemand onberoerd. Integendeel, het stimuleert het denken over de toekomst van het Bethaniënhuis en houdt iedereen alert.

Keuzes maken

Met het aantal plaatsen per doelgroep en de toekomstige verdeling over de gebouwen, kan de samenstelling van de kernteams starten. Hoofdverantwoordelijken, artsen, psychologen en zorgmanagers kennen ondertussen hun nieuwe plaats. Voor de 450 basismedewerkers zal de puzzel begin 2011 worden gemaakt. Iedereen wordt persoonlijk gezien. De uitdaging is een plek te vinden die aansluit bij ieders wensen en competenties.

In het voorjaar van 2011 krijgen de nieuwe teams de gelegenheid tot kennismaking met elkaar.

Iedereen betrekken

Op drie momenten in het jaar krijgen de medewerkers mondeling informatie over de organisatievernieuwing en is er kans tot dialoog. In vele nieuwsbrieven en het personeelsblad komt het thema ook aan bod. In diverse werkgroepen denken artsen en medewerkers actief mee over de concrete uitwerking.

De medewerkers van de poetsdienst krijgen een overzicht van de basisregels die gehanteerd worden bij de herschikking in de schoonmaak.

Nieuwe namen voor nieuwe functies

Zorgmanagers komen in de plaats van sectorverantwoordelijken. Het accent van hun opdracht verschuift in de richting van coördineren en coachen van leidinggevend en het opvolgen van processen en projecten. Vakgroepcoördinatoren brengen vakgenoten samen in functie van verdere professionele ontwikkeling. Er komt een nieuwe vakgroep van non-verbale therapeuten die met diverse media werken; muziek, drama, beelden, dans, psychomotoriek.

Leren en ontwikkelen

Er staat nog heel wat op de agenda van de directiestaf, de medische raad, de stuurgroep en/of werkgroepen: functieomschrijvingen, competentieprofielen, concrete beschrijving van de zorgprogramma's, impact op infrastructuur.

Met de organisatievernieuwing zetten we ook in op het werken volgens subsidiariteitsprincipes. Dit wil zeggen dat we voor alle opdrachten afwegen op welk niveau deze opdracht best gebeurt.

Paspoort

Het psychiatrisch ziekenhuis (pz) Bethaniënhuis maakt deel uit van het pc Bethanië en werkt in verschillende specifieke afdelingen verspreid over een campus in Zoersel en één in Kapellen. Het pz heeft 621 plaatsen en biedt een uitgebreid en gespecialiseerd behandelaanbod gericht op doelgroepen en gebaseerd op een hedendaagse benadering van de geestelijke gezondheidszorg. Elim, het centrum voor psychotherapie is in Kapellen gehuisvest.

Moderne infrastructuur voor alle patiënten

Het nieuwbouwcomplex biedt aangepaste huisvesting aan 140 patiënten en wordt begin 2012 in gebruik genomen. De kostprijs van deze zeer belangrijke investering bedraagt ruim 22 miljoen euro.

Door de inplanting op de campus komt er ook een duidelijk geprofileerde inkompoort voor het psychiatrisch ziekenhuis.

Met de voorbereidingen voor een grondige renovatie van gebouw Amarant, bieden we alle patiënten uitzicht op een verblijf in hedendaagse gebouwen.

De broeksriem aanhalen

De opmaak van de begroting 2011 vraagt creativiteit. De stijgende loon-, voedings- en energiekosten wegen zwaar door op het budget. Bovendien loopt de onderfinanciering van projecten als de IBE (intensieve behandel eenheid), Moeder-Baby Eenheid, Sociale Maribel en IBF op tot bijna 2 miljoen euro.

Omdat de regeringscommissaris de bijkomende financiering voor 2011 heeft geschrapt, is de kans groot dat het Bethaniënhuis 8 van de 16 IBE-bedden moet sluiten. Dit is erg jammer voor de patiënten die baat vinden bij deze intensieve behandeling. Voor het betrokken team betekent het werken in moeilijke omstandigheden.

Projectmatig werken in de lift

Door de professionalisering van het projectmatig werken hopen we op een toename van de transparantie van de lopende en nieuwe projecten. Het hanteren van dezelfde methodiek door iedereen is het doel van deze vormingsactie. Het interne opleidingsteam stelt sjablonen op die het werken volgens eenzelfde standaard moeten ondersteunen. ●

Dialogo over de organisatievernieuwing

1

Deuren open

4 februari en 4 maart 2010

Het Bethaniënhuis zet zijn deuren open voor vijfde- en zesdejaars leerlingen. 129 leerlingen uit 4 scholen van het secundair onderwijs gaan op de uitnodiging in. Op een speelse en interactieve wijze krijgen ze een genuanceerd beeld op de realiteit van een psychiatrisch ziektebeeld. Anderzijds zien we hierin ook een opportuniteit om jongeren warm te maken voor een job in de geestelijke gezondheidszorg.

2

HR-boterhammen

10 mei 2010

We dagen kaderleden uit tot een andere kijk op de ondersteuning van mensen. Interne en externe sprekers snijden actuele thema's aan tijdens de lunchpauze. De deelnemers brengen hun boterhammen mee, wij zorgen voor de soep. Iedereen is vrij om naar de sessies te komen.

3

Een glimlach doet wonderen

30 november - 8 december 2010

Twintig medewerkers van de cafetaria in Zoersel en Kapellen scholen zich bij in professioneel communiceren. De kwaliteit van de communicatie zit in de eenvoud. Klantgericht werken is de boodschap.

4

Competent van kop tot teen

Het facilitair en technisch departement zijn door VIVO (Vlaams Instituut voor Vorming

en Opleiding) geselecteerd voor het project rond competenties. Hierdoor kunnen we rekenen op begeleiding en gratis vorming. De werkeisen nemen toe door veranderingen binnen en buiten de organisatie en ook vaak door wetgeving. Blijven leren is noodzakelijk. Door de juiste mix van kennis, vaardigheden en attitude kan elke medewerker zijn functie goed blijven vervullen.

5

Tevredenheidsonderzoek, ook bij familie

29 april 2010

Hogere scores op de meeste vragen dan bij de meting drie jaar geleden. Een positieve trend dus. Op de vergaderingen van de afdelingsteams worden de resultaten besproken en nieuwe werkpunten afgesproken.

6

De kracht van de medewerkersploeg

23 december 2010

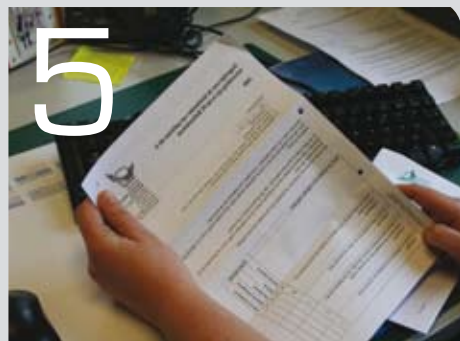
"Een golf van solidariteit kan van grote betekenis zijn, niet enkel voor de weeskinderen maar zeker ook voor onze spirit als hartelijke zorgverlener" Onder dit motto wandelen 55 medewerkers van Zoersel naar Antwerpen. Ze deponeren 3.500 euro in de Music for Life box.

7

30 jaar inzet van de interne brandweer

19 maart 2010

De interne brandweer blaast dertig kaarsjes uit. Een vijftigtal medewerkers staan op vrijwillige basis klaar om 24 uur op 24

6

patiënten, medewerkers en bezoekers te beveiligen. Een belangrijk initiatief avant la lettre in het kader van patiëntveiligheid.

8

Incidentmeld- en leersysteem ziekenhuis breed uitgerold

31 december 2010

Het incidentmeld- en leersysteem biedt zicht op de (potentiële) risico's in het psychiatrisch ziekenhuis en brengt een leerproces op gang. Hiermee bouwen we onze transparante cultuur verder uit. De analyse van incidenten samen met de betrokkenen is een belangrijke verworvenheid en biedt kansen tot het oplossen van systeemfouten.

9

Artikel 107

15 oktober 2010

Het pz Bethaniënhuis is een actieve partner in het samenwerkingsverband van het arrondissement Antwerpen dat een zorgnetwerk wil uitbouwen en een zorgcircuit wil creëren voor een afgebakend gebied binnen de stad Antwerpen. De opmaak van het aanvraagdossier is mede ter harte genomen door een psycholoog van het Bethaniënhuis.

10

Actieve deelname aan het Vlaamse GGZ-congres

14 en 15 september 2010

Diverse afdelingen van het psychiatrisch ziekenhuis nodigen de deelnemers uit tot kritische reflectie. Vanuit het Centrum voor Psychotherapie Elim discussiëren de the-

7

rapeuten met het publiek over hun keuzes m.b.t. het behandelkader en werkvormen. Een psychiater zetelt in het gerenommeerde panel dat over langdurige zorg debatteert. Het team van Hobbitstee schetst zijn afdelingswerking die gebaseerd is op het gedachtegoed van de rehabilitatie en de institutionele psychotherapie.

11

Kunst

Kunst geeft vorm aan ongevormde gevoelens, geeft woorden waarvoor we geen woorden vinden, biedt de gelegenheid om stil te staan bij het eigen lijden.

Elimart haalt werken van beeldend kunstenaar Paul Gees in huis. Voor het poëzie-minnend publiek is er een avond met Paul Bogaert. Kunstclub De Facktorij verhuist naar een meer aangepaste accommodatie. De tentoonstelling in Westmalle is van een hoog niveau.

8

11

Geestelijke gezondheidszorg

pvt De Landhuizen

pc Bethanië

A. Vesaliuslaan 39
2980 Zoersel

03 380 30 11

www.pvtdelandhuizen.be

directeur: Bart Meyers

Bewonersraad

Rehabilitatie en herstel van een bewoner staat of valt met 'relatie' en 'participatie'. Na jaren opname staat de participatie veelal op een laag pitje. Daarom organiseren we inspraakmomenten op elk niveau van de werking. De bewoner komt aan bod in het multidisciplinair bewoners-overleg (MBO).

In de huizen in Wissel wordt maandelijks samen gezeten en gezocht naar antwoorden op vragen over het dagelijkse leven in het huis. Op Waaier en Wende zijn er tweemaandelijks afdelingsraden waarop bewoners hun mening kunnen geven over verschillende aspecten van hun leven.

Wat nog ontbrak, was een inspraakmoment op het niveau van de organisatie. Sinds kort is er het 'beleidscomité' met de directie en twee vertegenwoordigers van de bewoners (1 familielid en 1 vroegere medewerkster van het pvt). Deze vergadering geldt als bewonersinspraakmoment.

We willen de participatie van bewoners in het beleidscomité graag aanzwengelen. Dat vraagt wel voorbereiding: Waarover willen mensen hun mening aan de directie laten horen? Welke informatie willen ze krijgen? Hoe bereiden ze zich voor? Wie neemt dat op zich?

Dat bereiden we voor in de pvt-bewonersraad die vier keer per jaar plaats vindt in Trefpunt. Elke bewoner krijgt een persoonlijke uitnodiging. Ook vertegenwoordiging door een familielid is mogelijk. Bewoners kunnen er terecht voor informatie, met vragen en advies. Voor ieder die het interesseert, is het verslag te lezen in de huizen en op de afdelingen.

Goed begonnen is half gewonnen en toch ...

We zullen samen heel veel moeten oefenen om deze vergadering te laten evolueren tot een echt inspraakmoment.

Buurtactivator

Onze buurtactivator Anke Denis bouwt Trefpunt uit als een plaats voor ontmoeting, ontspanning en aansluiting bij de (lokale) gemeenschap. De polyvalente ruimte Trefpunt is een buurthuis waar bewoners van diverse woningen en leefgroepen elkaar ontmoeten, al dan niet tijdens een aangeboden activiteit.

Deze activiteiten komen tot stand in overleg met de bewoners individueel of via de vrijetijdsraad.

De term buurthuis nemen we ook heel letterlijk. Met het oog op integratie van onze bewoners in de lokale gemeenschap stellen we Trefpunt ook ter beschikking van plaatselijke verenigingen. Omdat de stap naar de buitenwereld voor onze bewoners groot is, vraagt de buurtactivator verenigingen om binnen onze infrastructuur activiteiten te organiseren die openstaan voor de bewoners.

Het zou mooi zijn als bewoners zich op termijn zouden aansluiten bij

Paspoort

Het psychiatrisch verzorgingstehuis (pvt)

De Landhuizen in Zoersel maakt deel uit van het psychiatrisch centrum Bethanië.

Het richt zich tot personen met een langdurige maar voldoende gestabiliseerde psychiatrische problematiek die voortdurend begeleiding nodig hebben. De landhuizen biedt opvang aan 148 bewoners.

plaatselijke verenigingen.

De buurtactivator organiseert ook uitstappen rekening houdend met de vragen en verwachtingen van de bewoners. Kortom: we streven naar inclusie zonder daarbij té grote sprongen te maken.

De buurtactivator speelt een centrale rol bij de onderlinge communicatie.

Rehabilitatie op Wissel: weer een stap vooruit

Om de rehabilitatievisie te concretiseren nemen bewoners van de Wissel samen met begeleiders een aantal huishoudelijke taken op zoals koken, de poets van kamers en de living. Ieder huis pakt dit aan volgens de mogelijkheden van de bewoners. Sommige bewoners gaan alleen winkelen, anderen samen met begeleiding. In het ene huis beheren bewoners zelf het budget. In andere huizen doen de woonbegeleiders dat samen met bewoners. Soms wordt er al eens een kant-en-klare maaltijd geserveerd. Twee huizen doen beroep op een kookvrijwilliger.

Ook de aanpak van de kamerpoets varieert van één en ander omhoog zetten zodat de poetsvrouw vlot kan werken tot zelf stof afnemen en de kamer dweilen. Doorgaans beleven bewoners meer plezier aan hun huishoudelijke karwijen dan aan doelloos rondlopen op het domein. ●

Bewonersraad

Buurtactivator Anke Denis

1

Buurtavond in PVT De Landhuizen

13 januari 2010

Ter gelegenheid van het nieuwe jaar nodigen we bewoners en de burens uit op de buurtavond. Met drankjes, diverse snacks en heerlijke hapjes van de barbecue wordt het haast een volwaardige maaltijd. Het is leuk om te zien hoe de bewoners hiervan genieten. Ook de burens tonen belangstelling en reageren erg positief. Een doorlopende pvt-diavoorstelling geeft een mooi beeld van de verschillende woongelegenheden. Een wel zeer geslaagde avond.

2

Avondlezing PVT: Grinta... over herstel en zijn verhalen

22 april 2010

Grinta is een woord dat Michel Wuyts gebruikt in de wielwereld. Het betekent vastberadenheid en verbetering. Jo Verstraeten, coördinator van het initiatief Beschut Wonen 'De Vliering' doorspekt zijn lezing met verschillende getuigenissen om zo praktijk en theorie te linken. Herstel moet vooral vanuit de bewoner zelf komen. Het is aan de hulpverlener om de randvoorwaarden te creëren en bewoners te stimuleren om hun eigen mogelijkheden te ontdekken en hiermee aan de slag te gaan.

3

Tevreden bewoners?

april 2010

Bijna een jaar na de verhuis willen we weten of bewoners gelukkig(er) en tevreden zijn op de nieuwe afdelingen? Voelen de bewoners zich thuis en wat kan nog verbeteren? Annick Geeraerts, een derdejaarsstudente 'assistente in de psychologie' neemt de op-

3

dracht met beide handen aan. Ze herwerkt een bestaande tevredenheidsenquête en voegt enkele vragen toe. Annick bevraagt persoonlijk een kleine 40% van de bewoners. De resultaten zijn verwerkt in een artikel, een presentatie en een infomoment voor bewoners en medewerkers.

4

inleefstage in sTimul te Moorseele

mei 2010

Een afdelingsverantwoordelijke gaat op inleefstage. sTimul biedt (simu)leersessies aan en laat je in levende lijve voelen wat het betekent om zorgafhankelijk te zijn. De ervaring die je ondergaat, wordt aan een kritische reflectie onderworpen met als doelstelling aandachtspunten voor jezelf mee naar het werkveld te nemen. Het is een bijscholing die je niet snel vergeet en die je confronteert met afhankelijkke positie en de ervaringen van de bewoners.

5

Vrijwilligerswerk in de cafetaria van Trefpunt mei 2010

Het 'nieuwe' Trefpunt in het gebouw Wissel biedt tal van mogelijkheden. Een grote ruime zaal met een mooi verlichte en vooral goed gevulde toog, geknipt als cafetaria. Een team van enthousiaste vrijwilligers staat klaar om de zaak draaiende te houden. De vrijwilligers die vroeger nog op het pvt gewerkt hebben, vinden het leuk om de bewoners, die ze al jarenlang kennen, hier te ontmoeten. De meesten voelen zich hier echt op hun gemak! Hoe drukker het in de cafetaria is, hoe plezieriger ze het vinden. Ondertussen zijn de vaste klanten gekend bij naam en weet men wie er graag een trappistje drinkt.

5

6

6

Van familiedagen naar een familiekrant in 2011

juni 2010

Uit contacten met familieleden en met Similes, de vereniging voor familieleden van patiënten met een psychiatrische problematiek, blijkt dat familieleden vaak geïnteresseerd zijn in informatie over wat er dagelijks gebeurt binnen het PVT. Hieruit groeide het idee om te starten met een familiekrant. Op die manier willen we familieleden informeren en hopen we de betrokkenheid te vergroten. De familiekrant zal drie tot vier keer per jaar verschijnen.

7

Eén jaar Waaier, Wende en Wissel

8 juli 2010

Met frietjes, curryworsten en een echte ijskar viëren bewoners en medewerkers één jaar Waaier, Wende en Wissel.

8

Een golfkar?

september 2010

Primeur: medewerkers en bewoners van het pvt verplaatsen zich met een golfkar. De golfkar vangt in de eerste plaats een rolstoel voor transport van en naar het ziekenhuis. De golfkar is een hele verbetering voor de ergonomie van de medewerkers en voor het comfort van de bewoner. De kar biedt beschutting in de winter, bij regenweer of koude. Dankzij de uitklapbare achterbank kan ook de bestelling van de apotheek gemakkelijker vervoerd worden.

9

Ervaringsdeskundigen, Mirjam en Karin op bezoek in het PVT

13 oktober 2010

Via de studiegroep 'ervaringsdeskundigheid' van het pc Bethanië, maken we kennis met de werking van de ervaringsdeskundigen in GGZ Eindhoven. Op 13 oktober 2010 brengen Mirjam Steenman en Karin van den Hurk, twee ervaringsdeskundigen uit GGZE, een bezoek aan ons pvt. Zij vertellen vrijuit over hun ervaringen wat bijzonder leerrijk en zinvol is.

10

Avondlezing 'Hoop doet leven'

2 december 2010

Dr. Anne Vandenhoeck leert ons dat hoop samenhangt met betekenis geven en vinden. In die zin is hoop cruciaal in situaties van chronisch lijden. Het is aan zorgverleners om een context te creëren waar patiënten naar betekenis kunnen zoeken. Dat gebeurt wellicht al door de situatie van de patiënt niet als hopeloos te beoordelen.

11

Kerstmarkt Zoersel

11 en 12 december 2010

Het pvt neemt deel aan de gemeentelijke kerstmarkt 'Over de grenzen heen', een kerstmarkt in het teken van solidariteit, integratie en informatie. De opbrengst van voederhuisjes, theelichtjes, kerstboompjes, sneeuwmannetjes, bloemstukjes, zelfgebakken wafels en cake zijn goed besteed aan de heropbouw van een schoolje in Chili en kooktoestellen voor Bolivia.

Geestelijke gezondheidszorg

Centrum voor beschut wonen en psychiatrische zorg aan huis

De Sprong

pc Bethanië

Zoerselsteenweg 69a
2980 Zoersel

03 385 45 06
www.bwdesprong.be

directeur: Marleen Geentjens

Psychiatrische Zorg aan Huis

Het project psychiatrische zorg aan huis (pzt) gaat begin 2011 zijn tiende jaargang in. Het voorbije decennium heeft het team zich duidelijk op de kaart gezet in de regio Antwerpen Noord-Oost. Naast verwijzingen vanuit het psychiatrisch ziekenhuis en PAAZ-diensten vinden vooral eerstelijnsvoorzieningen, huisartsen, justitie, OCMW's, ... vlot de weg naar pzt De Sprong.

Inhoudelijke ervaring en een consequente besprekingsstrategie hebben het team bekwaamd in het grondig en efficiënt inschatten van de mogelijke meerwaarde van psychiatrische zorg aan huis in een bepaalde casus. De teamleden hebben geleerd op een kritische wijze de aanmeldingen te differentiëren en in functie van het engagement de eigen grenzen te kennen en te bewaken.

Het steunnetwerk rond een cliënt is van bijzonder groot belang om stabiliteit in de situatie te bekomen. Complexe casussen vereisen overleg en samenwerking met een ruim aantal zorgpartners. Vertrouwen tussen deze partners is daarom ook een voortdurend aandachtspunt. Dit verhoogt de ondersteuningsmogelijkheden van het netwerk, bv. bij afwezigheid, vakanties, ...

Elke casus is uniek. Doorheen de jaren werd het team geconfronteerd met een grote verscheidenheid van leefsituaties, culturen, waarden en normen. Zonder de verloochening van de eigen waarden en normen, blijft een voortdurende relativering noodzakelijk. Inleving in de eigenheid en keuzes van de cliënt is een absolute voorwaarde voor het kunnen werken aan sociale integratie.

Jaarlijks behandelt De Sprong een 100 tot 120 casussen. Het aantal contacten in de regio breidt steeds uit. Een kleine helft van de begeleidingen loopt over meerdere jaren. Voor een groeiend aantal cliënten betekent de 'keep in touch' mogelijkheid voldoende steun. De cliënten zelf of een teamlid nemen geregeld (bv. om de 2 à 3 maanden) contact.

Anderzijds worden we steeds meer geconfronteerd met vragen van mantelzorgers of omgeving met prangende vragen rond zorgwekkende zorgvermijders. Het ontbreekt ons aan voldoende tijd en personeelsmiddelen om hier ten volle op in te zetten.

Paspoort

Het centrum voor beschut wonen en psychiatrische thuiszorg De Sprong maakt deel uit van het psychiatrisch centrum Bethanië. De Sprong beoogt de sociale integratie van mensen die omwille van psychische redenen nood hebben aan begeleiding en steun in hun woon- en leefmilieu. Het centrum beschikt over 95 plaatsen, in Zoersel, Malle, Brasschaat en Deurne. Het project psychiatrische zorg aan huis ondersteunt en begeleidt psychisch kwetsbare volwassenen in hun thuissituatie in samenwerking met de reguliere thuiszorghulpverleners en de mantelzorgers. De groep Emmaüs telt twee initiatieven voor beschut wonen. Naast De Sprong is er ook beschut wonen Este.

Verlenging erkenning

Een gunstig auditverslag

Begin mei 2010 wordt het dossier voor verdere erkenning van 95 plaatsen beschut wonen ingediend. Op 25 augustus komen de auditoren op bezoek en leveren een gunstig rapport af.

Op vlak van beleid en organisatie merken de auditoren op dat de investering in eigen woningen een betere afstemming op de noden van de kandidaten mogelijk maakt. Werken met een strategisch beleidsplan en een jaarlijks actieplan wordt positief onthaald. Op het vlak van communicatie is er lof voor de uitbouw van de website en voor de infolder door en voor bewoners.

Op vlak van samenwerking wordt ondermeer het gezamenlijk vormingsinitiatief met het beschut wonen Este van Duffel erg gewaardeerd. Het intensief en direct overleg tussen bewoner en begeleider inzake het begeleidingsplan, de praktische organisatie in de huizen van beschut wonen en meer concreet de sensibiliseringscampagne over het energiegebruik scoren zeer goed. ●

1

Bouwen in de zorgregio Brasschaat

18 mei 2010

De bouw van 12 studio's is aangevat. Het VIPA-dossier voor de realisatie van het nieuwe aanloopadres is in zijn eindfase. Het terrein is centraal gelegen in het centrum van de gemeente en vormt een interessante uitvalsbasis voor de concretisering van lokale samenwerkingsinitiatieven.

2

Speltheek Dobbeltje van start

14 september 2010

De speltheek is een samenwerkingsverband tussen Huize Monnikenheide, kringwinkel Cirkel, Beschut Wonen De Sprong, het psychiatrisch ziekenhuis Bethaniënhuis en gemeente en OCMW Zoersel. Dit project geeft o.a. aan patiënten en bewoners van het psychiatrisch ziekenhuis en beschut wonen een kans tot zinvolle tijdsbesteding. Er zijn al een dertigtal leden die spelletjes ontlenen en een tiental vrijwilligers die hen hierbij helpen. Een zinvol activeringsproject.

3

Het leven zoals het is

28 oktober 2010

Alle verwijzers en andere zorgpartners krijgen de gelegenheid op bezoek te gaan bij de bewoners. De begeleiders brengen de bezoekers naar Zoersel, Brasschaat en Malle. Op de openhuizendag kunnen de bezoekers proeven van het dagelijks leven in Beschut Wonen en de sfeer in de diverse huizen.

Kort genoteerd

Geestelijke gezondheidszorg

pz Sint-Norbertus

pc Sint-Norbertushuis

Stationsstraat 22c

2570 Duffel

015 30 40 30

www.pz-duffel.be

algemeen directeur:

Dirk Armée

hoofdgeneesheer medisch directeur:

dr. Patrick Vancoillie

Paspoort

Het psychiatrisch ziekenhuis Sint-Norbertus is een gespecialiseerd diensten-, kennis- en opleidingscentrum, waar mensen met psychische problemen zorg op maat krijgen. Er zijn 601 plaatsen. In functie van het ziektebeeld zijn er verschillende sectoren: opnamekliniek, ontwenningsskliniek, Centrum voor Klinische Psychotherapie Duffel (CKPD), rehabilitatie, gerontopsychiatrie, een centrum voor psychiatrische dagbehandeling, het Centrum voor Epilepsie en Psycho-Organische Stoornissen (CEPOS), een Slaaplaboratorium en het Laboratorium voor Neuro- en Psychofysiologie.

Diversiteit in de voorziening

Omwille van het belang van diversiteit in een grote organisatie wordt in 2010 een diversiteit charter opgesteld. Dat charter blijft geen dode letter. Een eerste concrete actie is de omgang met conflicten. Daarom krijgt het thema conflicthantering ruime aandacht. Het uitgangspunt daarbij is dat mensen bij conflicten dikwijls minder goed functioneren. Alle leidinggevenden krijgen een opleiding in conflicthantering en moeten daarmee in staat zijn om conflicten minstens bespreekbaar te maken en met voldoende steun op te lossen.

Naast conflicthantering is er ook aandacht voor het thema 'Nederlands voor anderstaligen' binnen de hoteldienst en de voedingsdienst. Enerzijds krijgen medewerkers die het Nederlands goed beheersen meer inzicht in de ervaringen van anderstaligen met een vreemde taal. Anderzijds krijgen de medewerkers die het Nederlands minder beheersen de kans om deel te nemen aan een cursus 'Nederlands op de werkvloer'. Het enthousiasme van de deelnemers was zo groot dat op hun vraag beslist werd om vervolgoopleidingen te organiseren.

Veilige zorg voor patiënten

Veiligheid en preventie van incidenten zijn niet alleen maatschappelijk en politiek aandachtspunten, maar ook een dagelijkse bezorgdheid binnen de gezondheidszorg. Veilige zorg betekent dat de patiënt geen schade lijdt door de zorg die hij krijgt. Een incident in de patiëntenzorg is een onbedoelde gebeurtenis tijdens het zorgproces die tot schade aan de patiënt heeft geleid of zou kunnen leiden. Onder schade wordt verstaan: een nadelige verstoring van de fysieke of psychische toestand. Natuurlijk kan een incident ook gebeuren zonder schade voor de patiënt.

Zorgverlening gebeurt door mensen. Mensen kunnen fouten maken en ziekenhuizen zijn erg complexe organisaties. Er kan dus wel eens iets mislopen. Het is de toevallige (maar ook onvermijdelijke) optredende combinatie van latente gebreken van de organisatie, actieve missers en falende defensiemechanismen die aanleiding geven tot een veiligheidsincident. De belangrijkste opdracht hierbij is om te leren uit fouten, om processen te verbeteren en om via die weg incidenten maximaal te voorkomen of te vermijden.

Blauwdrukken

De missie en beleidsvoering van het ziekenhuis weerspiegelen zich in de werking van de afdelingen. Om het beleid consequent uit te voeren en op te volgen is het noodzakelijk dat elke afdeling haar doelstelling, doelgroep, behandelmodel, behandelfilosofie, behandelaanbod, samenwerking met interne en externe partners, enz. expliciteert in een blauwdruk.

Deze blauwdruk laat toe om een transparant beleid te voeren, gebaseerd op een grondige verduidelijking van de werking. De blauwdruk zal ook gebruikt worden als instrument voor sturing en evaluatie, zowel op afdelings- als op voorzieningsniveau.

Ethiek

Binnen de dagelijkse zorg voor patiënten worden zorgverleners regelmatig geconfronteerd met vragen die de patiënt als 'mens' raken. Verschillende uitgangspunten en overwegingen maken een antwoord op deze vragen soms moeilijk. Ethiek in de zorgverlening gaat over de vraag wat zorg tot 'goede' zorg maakt en wat daarvoor nodig is. Kritisch nadenken over wat goede zorg is, is een zaak van alle medewerkers. Maar we stellen vast dat het niet voor iedereen even gemakkelijk is om daar stil bij te staan. Daarom kiest het ziekenhuis ervoor om deze sensibiliserende taak toe te vertrouwen aan een ethicus die actief aan de slag gaat in het werkveld: niet als scheidsrechter, maar als facilitator en waar nodig als bemiddelaar. ●

Orla Barry, stonegarden 2010, collectie pc Duffel

1

Dikke truiendag

12 februari 2010

Het pz Sint-Norbertus neemt deel aan de zesde editie van de Dikke Truiendag. Die staat helemaal in het teken van de opwarming van de aarde. Concrete acties? De temperatuur wordt lager gezet. In een aantal lokalen die niet door patiënten worden gebruikt. 's Middags is er een happy hour voor de medewerkers, een vieruurtje voor de patiënten en een energie-kwis met bijhorende prijzen.

2

Gedichtendag

28 januari 2010

In 2010 vindt in het ziekenhuis voor de eerste keer in het kader van de Vlaamse poëziedag een gedichtenavond plaats. De gedichtendag richt zich volledig op de patiënten en vormt de feestelijke afsluiting van 'samen bezig zijn' met poëzie op de afdeling. Patiënten die dat willen, dienen een eigen of een ander gedicht in en dragen het voor. Er zijn ongeveer tachtig deelnemers met meer dan vijftig inzendingen. Twintig patiënten dragen hun gedicht zelf voor. Een woordkunstenaar draagt de andere gedichten voor. Tussen de poëziemomenten door wordt de avond opgeluisterd door de muziekgroep 'Le Trio Perdu'. Het is een hartverwarmende avond.

3

Muzikale portretten

8 februari 2010, 4 mei 2010, 21 september 2010, 7 december 2010

Het ziekenhuis start met een reeks 'muzikale portretten'. Jos Meersmans brengt geacordeerde vertellingen met muziek: een menselijk portret van bekende componisten doorspekt met zorgvuldig gekozen muziekfragmenten.

Via brieven, liedteksten worden de rol en de betekenis van de muzikant/mens in zijn tijd (en onze tijd) toegelicht: een mozaïek van vertellen, citeren en acteren.

4

Op weg naar Compostela

mei 2010

Eind mei 2010 ondernemen vier patiënten van de afdeling Het Raakpunt samen met twee begeleiders de pelgrimstocht naar Compostela. De voorbereiding gebeurt door het volledige team en alle patiënten van de afdeling. De tocht zelf is tegelijkertijd een geografische maar vooral spirituele ervaring.

5

Dag van de fiets

1 juni 2010

Met de slogan 'Haal uw fiets eens van stal, uw wagen kennen we al', organiseert Norbert, onze milieu-leidraad, een 'Dag van de fiets'. Medewerkers worden opgeroepen om die dag met de fiets naar het werk te komen en zich op die manier actief in te zetten voor het milieu. Er zijn mooie prijzen te winnen: een fiets en drie cheques ter waarde van € 150, € 100 en € 50. 182 medewerkers klimmen in het zadel. Niet slecht als men weet dat er dat op dezelfde dag het jaar voordien 100 deelnemers waren. Naast de officiële prijzen krijgt iedereen ook een 'milieuvriendelijk en energiek' lunchpakket en een grabbel in de pot met troostprijzen.

6

Over de grenzen

22 februari 2010 tot 6 augustus 2010

In het kader van een Europees jongerenproject

5

verricht Onur Onal uit Turkije vrijwilligerswerk in Sint-Norbertus. Onur ondersteunt de medewerkers van het activiteitscentrum Klimop en de bewoners van het pvt Schorshaegen en van beschut wonen Este bij computerinitiatie en het gebruik van internet.

7

Symposium milieutherapie www.klikthet.be
1 oktober 2010

Na 20 jaar ervaring in milieutherapie merken we dat de moderne communicatiemiddelen een grote invloed hebben op de werking binnen de geestelijke gezondheidszorg. De manier van communiceren wijzigt, maar verandert hierdoor ook de relatie? Bevorderen deze middelen de communicatie en interactie, of juist niet? Zijn ze enkel een eerste aanzet tot contact? Vervangen ze de persoonlijke ontmoeting? Welke impact hebben ze op de persoonlijkheid en de persoonlijkheidsstructuur? Elektronische therapeutische interventies, zoals een e-mail dagboek, worden al gebruikt. Kan er een therapeutische relatie ontstaan via dergelijke communicatiemiddelen? Moeten we dan met z'n allen gaan chatten, skype, twitteren, facebooken, sharen... en hoe gaan we om met generatieverschillen op dit vlak?

8

Project Stilte

6 september 2010 - 7 november 2010
Stilte wordt vaak in verband gebracht met heilzame momenten van rust. Maar hoe komt het dat stilte zo'n belangrijke plaats krijgt in ons bestaan en toch zo moeilijk waar te maken is. En hoe komt het dat zowel een teveel als een tekort aan stilte problematisch kan zijn voor de geestelijke gezondheid. Van-

6

uit deze vragen organiseert het ziekenhuis een beeldvormingsproject rond het thema stilte. Het project bestaat uit drie onderdelen: een week van de stilte met activiteiten voor en door patiënten, een symposium over stilte en geestelijke gezondheid en een tentoonstelling hedendaagse kunst Disturbed SILENCE - STILTE gestoord. Het totaal project wordt een groot succes, krijgt veel meer dan het verwachte aantal bezoekers en kent een zeer goede persbelangstelling.

9

Centrum voor dagbehandeling Arkel viert

16 november 2010

25 jaar geleden wordt het dagcentrum Arkel boven de doopvont gehouden. Tot op vandaag is Arkel dynamisch geëvolueerd in functie van de noden van de zorgvragers en staat het diverse aanbod als erg kwaliteitsvol bekend bij de talrijke verwijzers. Op dinsdag 16 november wordt dit 25-jarig bestaan feestelijk gevierd.

10

Ecoteams van start

december 2010

Energie(besparing) blijft een aandachtspunt in ons ziekenhuis. In het kader van het milieucharter van het ziekenhuis bestaat één van de milieuvriendelijke acties er in om per gebouw een ecoteam op te richten. Deze teams hebben als taak om de medewerkers en de patiënten van hun gebouw te betrekken in energie- en factuurbesparende acties, zonder hierbij in te boeten op het comfort.

8

9

Geestelijke gezondheidszorg

pvt Schorshaegen

pc Sint-Norbertushuis

campus Mostaertpot

Mechelsebaan 220

2570 Duffel

015 30 82 50

campus Heist-op-den-Berg

Kerselaerlaan 23

2220 Heist-op-den-Berg

www.pvt-schorshaegen.be

directeur: Linda Ooms

PVT: Permanent Verblijf Terminus of Paradijs Vol Toekomst

Schorshaegen leidt op het vijfde Congres Geestelijke Gezondheid op 15 september 2010 een discussieforum. Dr. Stephan De Bruyne (beleidspsychiater pvt Schorshaegen) en Dhr. Hugo Van Noyen (coördinator pvt De Wijngaard) zijn bereid om scherpe standpunten te verdedigen. Er worden 5 stellingen geponeerd als voorzet.

Een oude boom verplant men niet. Dit legt de link tussen de verzorgingssector en pvt. Personen met een mentale handicap horen eigenlijk niet thuis in een pvt. Dit legt de link met de gehandicapten sector. Een stabiele situatie na vele jaren is belangrijker dan verdere resocialisatie en nieuwe onzekerheden. Dit legt de link met beschut wonen en de maatschappij. Er zijn vele mogelijkheden/onmogelijkheden om de lange wachtlijsten van het pvt te verkorten en doorstroming te bevorderen. Hier wordt de link gelegd met het psychiatrisch ziekenhuis en de 3 hoger vermelde sectoren. Artikel 107 vormt een bedreiging voor de stabiliteit van de nu al heterogene populatie van pvt. Hier is er opnieuw een link met het psychiatrisch ziekenhuis.

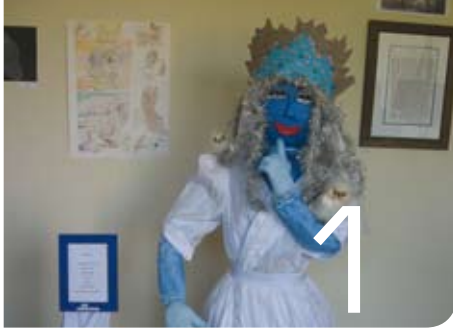
De discussies lopen hoog op en niemand blijft onbewogen. Pvt is in ontwikkeling. Zorgnet Vlaanderen heeft een voorstel tot aanpassing van de erkenningsnormen om een meer gevarieerd aanbod in pvt mogelijk te maken. Hierdoor kunnen de hiaten tussen psychiatrisch verzorgingstehuis, psychiatrisch ziekenhuis en beschut wonen mogelijk kleiner worden. Pvt is duidelijk een sector vol toekomst.

Zingeving

'Als je niet elke dag met een stok in je ziel roert, vries je dicht' (Gerrit Krol) In de integrale zorg die Schorshaegen aan de bewoners wil bieden, is zingeving een belangrijk facet. In 2011 zal daar nog meer aandacht aan besteed worden. Zingeving is niet altijd makkelijk te omschrijven of te vatten. Het is wel goed om er af en toe bij stil te staan, ook het personeel. Dit maakt dat je er als hulpverlener gevoeliger voor wordt. Dat je het beter kunt plaatsen (of niet kunt plaatsen) en dat je bewoners beter nabij kunt zijn. Nabij zijn, aandacht hebben voor, present zijn. Het zijn begrippen voor een houding die uitnodigt om met mensen op weg te gaan in hun levensverhaal. Op zoek gaan naar de rode draad in dat levensverhaal. Waar, wanneer en hoe is er omgegaan met pijn en verdriet? Hoe is er omgegaan met vreugde en geluk? Het leert ons wat belangrijk was voor mensen en wat misschien terug belangrijk kan zijn in hun weg naar herstel. Het is verwonderen, bewonderen van mensen die de kracht opbrengen om elke dag op te staan en verder te gaan. Het is zoeken naar een ruimte en een taal om zin en betekenis voor mensen in hun leven te vinden. Het is een zoeken naar de ziel van mensen. Het is zoeken naar bezieling. Het is zoeken naar bezielde zorg. ●

Paspoort

Het psychiatrisch verzorgingstehuis (pvt) Schorshaegen biedt opvang aan 90 personen die geen ononderbroken psychiatrisch toezicht, maar vooral begeleiding en verzorging in het dagelijkse leven nodig hebben. Op de campus Mostaertpot in Duffel verblijven 60 mensen met een langdurige maar voldoende gestabiliseerde psychiatrische problematiek. Op de campus in Heist-op-den-Berg verblijven 30 meer zorgafhankelijke bewoners in een vroegere vleugel van het woon- en zorghuis Ten Kerselaere. pvt Schorshaegen maakt deel uit van het psychiatrisch centrum Sint-Norbertushuis.

Kort genoteerd

1

Expositie 'in dialoog'

6 september 2010

In september wordt de expositie 'in dialoog' in het kader van de 'week van de stilte' officieel geopend. Bewoners en personeel hebben er samen drie maand aan gewerkt.

2

Actie 'Broederlijk delen'

In februari organiseren we de eerste 'koffiestop' ten voordele van 'Broederlijk delen'. Het wordt een 'lekker' succes.

3

Kokorico

5 november 2010

Schorshaegen start te Duffel met een echt restaurant uitgebaat voor en door bewoners. Kokorico is de naam en nu is het wachten op een vermelding in de Michelingids.

4

Eigen energie

3 maart 2010

In het kader van het project 'eigen energie' dat staat voor gezonde voeding en gezond bewegen wordt er gezellig en lekker gewokt.

Kort genoteerd

5

Afscheid Toon Menten

19 november 2010

In november nemen we feestelijk afscheid van Toon Menten, hoofdverantwoordelijke van pvt campus Heist. Hij kan nu genieten van een welverdiend pensioen.

6

Werken in de triade

10 februari 2010

In februari komen bewoners en hun familie samen met het personeel luisteren naar een lezing van prof. dr. Dirk De Wachter. Het wordt een boeiende uiteenzetting over het belang van de familie als volwaardige partner in de zorg.

7

Carnaval

25 februari 2010

De maandelijkse verjaardagsfeestjes zijn steeds een succes. Ook tijdens het carnaval vieren we de jarigen van de maand, verkleed, muziek, een hapje en een drankje en veel ambiance verzekerd.

8

Familienamiddag

27 juni 2010

Tijdens de zomerse familienamiddag genieten bewoners en hun familie van de volksdansgroep die een hele namiddag voor vermaak zorgt. Mee dansen kan ook.

9

Vakantie

6 september 2010

Op vakantie in Vossemeren is er maar één doel: genieten. Men gaat naar de markt, eet op restaurant, bezoekt de boerderij en geniet vooral van de rust.

10

Scherpenheuvel

20 mei 2010

De jaarlijkse uitstap naar Scherpenheuvel in mei is voor vele bewoners een traditie waar ze rijkhalzend naar uitkijken.

Geestelijke gezondheidszorg

bw Este

pc Sint-Norbertushuis

Kerkstraat 44

2570 Duffel

015 30 47 95 (Duffel)

015 26 14 79 (Mechelen)

www.bw-este.be

directeur: Roeland Depreitere

Paspoort

Beschut wonen Este wil mensen met psychiatrische problemen een (t)huis aanbieden en begeleiden naar een zo zelfstandig mogelijk bestaan in de maatschappij. Het project is erkend voor 113 plaatsen en beschikt over 21 woningen in Boom, Duffel, Lier en Mechelen. Naast woonbegeleiding worden ook mensen met psychiatrische problemen ondersteund in het zoeken naar een zinvolle daginvulling. Beschut wonen Este maakt deel uit van het psychiatrisch centrum Sint-Norbertushuis en is een samenwerkingsverband met onder meer het centrum geestelijke gezondheidszorg (CGG) de Pont en de psychiatrische afdeling van het algemeen ziekenhuis (PAAZ) Sint-Maarten.

Activering wint Psychiatry Award 2010

Activering 't Vlot & De Passant wordt uitgeroepen tot winnaar van de Foundation AstraZeneca Psychiatry Award 2010 met het project 'Rehabilitatie door kunst'. Al vele jaren organiseert het team activering een kunstproject voor de deelnemers van activering (bewoners van beschut wonen Este en deelnemers Activering). Het specifieke aan deze kunstprojecten is dat we steeds samenwerken met externe kunstenaars die de kunstprojecten begeleiden.

We hebben de afgelopen jaren verscheidene kunstprojecten georganiseerd, een aantal theaterprojecten, een poëzieproject, een project rond schilderkunst, ...

Steeds was er een centraal thema: Fascinaties, Koffers, Wortels e.d. De externe kunstenaars waren in de loop der jaren: Pieter Embrechts, Kristine Van Pellicom, Anne Dekerk... Jaarlijks komen circa 250 toeschouwers naar het toonmoment kijken. Het mooie aan de projecten is dat er een band ontstaat tussen de kunstenaar en de groep deelnemers op basis van het creatief proces van elke deelnemer. De kunstenaar vertrekt ook niet vanuit de pathologie maar vanuit de ervaringen, creativiteit van de deelnemers, in die zin doen we aan rehabilitatie door kunst. Met het prijzengeld van deze award wil beschut wonen de volgende jaren kunstprojecten realiseren.

Este werkt aan bewonersparticipatie

Este werkt al lange tijd aan bewonersparticipatie. Zo bestaat er al een vijftal jaar een bewonersraad, waar overkoepelende thema's besproken worden onder de bewoners. Vanaf 2010 is er een kernraad opgericht met bewoners die, in overleg met het team beschut wonen, de bewonersraad voorzitten en voorbereiden. Hierdoor groeit de bewonersraad naar een hoger niveau van participatie in de organisatie van Beschut Wonen. De voorzitter van de bewonersraad van Beschut Wonen Este volgt ook een opleiding tot ervaringsdeskundige en neemt deel aan overlegmomenten met bewonersraden van andere projecten Beschut Wonen. ●

1

**Opendeurdag Nieuwbouw Verbrande Hoe-
veweg**

21 december 2010

Op 21 december 2010 is er een opendeur-
dag van de nieuwbouw in de Verbrande Hoe-
veweg te Duffel. Buurtbewoners, familie en
kennissen van de bewoners zijn welkom.

2

Multimediaal project 'Wortels'

20/21 mei 2010

De multimediale voorstelling 'Wortels' onder
leiding van Anne Dekerk lokt 250 toeschou-
wers.

Geestelijke gezondheidszorg

tg de evenaar

Sint-Jozefstraat 9 - 11
2018 Antwerpen

03 225 02 20
www.tg-de-evenaar.be

directeur: Martie Mol

'Ready steady go'

Voor 'TG de evenaar' is 2010 het jaar 'after'. Het jaar voordien was heel intensief, met een verbouwing én de gedeeltelijke verhuizing naar een nieuwe locatie. Zowel van de bewoners als van het personeel vroeg dat een grote betrokkenheid. We hoopten dat de naweën ons niet teveel bezig zouden houden en dat we 'gewoon' (als dat al bestaat) verder zouden kunnen werken. Gelukkig gebeurt dat inderdaad zo.

De evenaar heeft een goede bezetting, wat zowel voor bewoners als medewerkers prettig werken is. Om therapeutisch goed werk te leveren, mag de groep namelijk niet te klein of niet te groot zijn, en blijft het aantal wisselingen van patiënten het best beperkt. Dat heeft het team, zeker met een kleinschaligheid als die van 'de evenaar', echter niet in de hand. In menig opzicht is 2010 een mooi jaar. De bewoners groeien en nemen afscheid, klaar om terug de maatschappij in te stappen.

Daarnaast brengt het team veranderingen in het behandelaanbod. In de zorgsector stijgt het aantal verlofdagen samen met de leeftijd van de medewerker. Daardoor daalt het aantal uren voor psychotherapie. Om dat op te vangen komt een non-verbale therapeute in dienst. Vanaf januari 2011 biedt zij aan de cliënten groepsessies lichaamsgerichte therapie aan.

De overheid lanceert in 2010 'psy107': een pilotproject om de geestelijke gezondheidszorg te 'vermaatschappelijken'. TG 'de evenaar' zet met zijn deelname een belangrijke stap naar een betere onderlinge samenwerking met alle voorzieningen uit de geestelijke gezondheidszorg in de regio.

En 2011?

Het team wil zich dit jaar opnieuw meer verdiepen in de theoretische achtergrond en visie en die vertalen naar het concrete dagelijkse behandelingsaanbod, specifiek voor een therapeutische gemeenschap. Naast die hoofdtaak ligt er nog werk te wachten. De verbouwingen zijn namelijk nog niet gedaan: hopelijk geeft het RIZIV groen licht om de ecologische voetafdruk te verkleinen en kunnen ramen, muren en het dak geïsoleerd worden.

Daarnaast wil 'de evenaar' samen met het RIZIV zorgen voor een meer evenwichtige financiering voor opname van cliënten, die niet duurder maar rechtvaardiger zou moeten zijn. Tot slot gaat het wetenschappelijk onderzoek een volgende fase in: concrete afspraken maken met een universiteitsmedewerker en beginnen aan procesonderzoek, naast de optimalisatie van het al lopende effectiviteitonderzoek.

Bij al deze beleidszaken blijft het maximaliseren van de hulpverlening aan de cliënten het uitgangspunt en is nadenken over de toekomst een voorwaarde om nu een goede behandeling aan te kunnen bieden. ●

Paspoort

In twee huizen-in-de-rij in Antwerpen huisvest en begeleidt de evenaar 18 mensen. In dit kleinschalige en tijdelijke kader werken de bewoners een intensief therapeutisch programma op maat af. De cliënten zijn mensen met zowel psychische als sociale problemen. Het streefdoel is dat de cliënten psychisch meer stabiel worden zodat hun zelfredzaamheid toeneemt en zij uiteindelijk hun rol in de samenleving (opnieuw) kunnen opnemen. Therapeutische Gemeenschap 'de evenaar' is door het RIZIV erkend als psychosociaal revalidatiecentrum.

Zorg voor personen met een beperking

dvc Zevenbergen

Boerenkrijglaan 25
2520 Ranst

03 350 28 11

campus De Maretak
Mechelsebaan 222
2570 Duffel

www.zevenbergen.be

directeur: Marc Pattyn
medisch directeur: dr. Marian Lemoine

Paspoort

Het dienstverleningscentrum (dvc) Zevenbergen omvat een medisch-pedagogisch instituut (MPI) en een nursing-tehuis in Ranst en Duffel (De Maretak). De Maretak heeft ook een dagverblijf. Home Marjorie in Heist-op-den-Berg resorteert eveneens onder het dvc Zevenbergen (zie verder). In Ranst zijn er 27 woningen voor 230 kinderen en volwassenen met een ernstig tot diep verstandelijke of meervoudige handicap. De Maretak telt voorlopig 1 woning voor 9 kinderen en volwassenen voor dezelfde doelgroep. Het dagverblijf De Maretak heeft 17 plaatsen voor kinderen en 5 voor volwassenen met een ernstige en/of meervoudige handicap.

Een eerste woning in De Maretak

In augustus opent de eerste woning van De Maretak in Duffel haar deuren. Dat is meteen het begin van een heel aantal woon- en zorgbewegingen in het dienstverleningscentrum Zevenbergen.

Sommige bewoners verhuizen van Ranst naar Duffel. In hun plaats komen nieuwe bewoners naar Ranst. Gasten die tot dan toe overdag naar het dagverblijf van De Maretak kwamen, zetten de grote stap naar de woning. Zo kunnen nieuwe mensen in het dagverblijf instappen. Alles samen kennen ruim 21 bewoners van het dienstverleningscentrum Zevenbergen een nieuwe start. Verwarrend en enigszins onoverzichtelijk zoals het hierboven beschreven wordt, maar toch zeer belangrijk. Want het gaat telkens om keuzes. In Zevenbergen vinden we het belangrijk dat mensen op het juiste moment de juiste zorg kunnen kiezen. Met de opening van de nieuwe woning in Duffel en de twee woningen in aanbouw, verruimen we ons aanbod. En dat verhoogt de keuzemogelijkheden.

Kiezen is niet altijd eenvoudig en daarenboven voor iedereen verschillend. Soms dwingen factoren van buitenaf, zoals de schaarste aan plaatsen, een keuze te vervroegen of een keuze uit te stellen. Kiezen betekent ook een vertrouwdheid achterlaten, zowel voor de gast als voor zijn omgeving, wat niet altijd evident is.

Een dergelijk project slaagt alleen maar als alle geledingen van de organisatie, intens samenwerken. En dat gebeurt dan ook. Ondanks het moeilijke tijdstip – middenin de vakantiemaanden – verloopt heel deze operatie zonder noemenswaardige problemen. Intussen evalueren de ouders van de nieuwe woning de prille werking en geven tips voor bijsturing. Ook dat maakt deel uit van de werking van Zevenbergen; waar de zorg en ondersteuning vorm krijgt vertrekkend vanuit de vraag van de bewoners en in dialoog met ouders en familie.

Bewonersdossier

In 2010 worden de eerste afspraken gemaakt voor de 'digitalisering' van de zorg. In de begroting 2011 staat de aankoop van een softwarepakket ingeschreven voor de ontwikkeling van een centraal geautomatiseerd bewonersdossier. Een belangrijke eerste stap. In het werkjaar 2011 zal de werkgroep 'harde schijf', verantwoordelijk voor de introductie en het gebruik van de computer in woningen en diensten, dit belangrijke project begeleiden. Er werd één orthopedagoog vrijgesteld als coach.

Deze informatisering zal daarna nog verder worden gezet. Het is de bedoeling om dank zij de informatisering de werking (medewerkersbeleid, voedingsbeleid, medisch beleid...) te stroomlijnen en er die informatie uit te halen die belangrijk is voor verdere verbeterplannen. ●

Kort genoteerd

1

1

De nieuwe huifkar

29 mei 2010

Er zijn enkele gulle sponsors voor nodig en het nodige geduld, maar op 29 mei kan de gloednieuwe huifkar haar eerste ritje maken in Zevenbergen. De huifkar, getrokken door 2 Tinkerpaarden, biedt plaats aan een vijftal bewoners in een rolstoel of 10 mobiele bewoners op opklapbare banken. Je geraakt er gemakkelijk op via een handig oprijplatform. Een fantastische aanwinst voor de dienst 'paarden'!

2

Zevenbergen bestaat 35 jaar

heel 2010

De start van de viering van 35 jaar Zevenbergen valt samen met het eindpunt van het proces van leefgroepverkleining in Zevenbergen. Om dat feit én het feestjaar te vieren krijgt elke woning en dienst een taart aangeboden. Het feestjaar eindigt in december, tijdens het personeelsfeest, met een gesmaakte filmische impressie van Zevenbergen in het jaar 2045. Elke medewerker krijgt dit dvd-tje als nieuwjaarsgeschenk.

3

De FITbus

april en september 2010

In de FITbus kan elke medewerker van Zevenbergen zich aan een conditietest onderwerpen. Ruim 80 medewerkers durven de fietsproef aan en krijgen onmiddellijk het resultaat op papier te lezen. In de marge startte de werkgroep Fit en Gezond ook met een 'Start to Run'-project dat een tiental mensen motiveert om op een gezonde manier aan hun gestel te werken.

3

Zorg voor personen met een beperking

Home Marjorie

Kerselaarlaan 27-29

2220 Heist-op-den-Berg

015 25 85 81

www.homemarjorie.be

directeur: Bart Corthals

Home Marjorie: de uitbreiding

Begin 2010 wijzigt het concept van Home Marjorie grondig. Het plan is om vanaf januari 2010 opvang te bieden aan 26 personen met een handicap: 20 plaatsen nursingtehuis voor personen met de ziekte van Huntington en 6 plaatsen voor personen die beschikken over één of andere vorm van persoonsgebonden financiering (PAB, PGB, verzekeringsuitkering, ...).

De doelgroep voor die 6 plaatsen zijn naast personen met de ziekte van Huntington, personen die lijden aan een ander niet-aangeboren hersenletsel (NAH). De zorgvraag van de bewoners met een NAH zou gelijkaardig zijn aan de zorgvraag van de bewoners met de ziekte van Huntington.

Vele veranderingen

Een nieuwe, bijkomende woning, betekent uiteraard een hele omme-zwaai. Er komt een woningteam bij en een aparte (wakende) nachtploeg voor de nachten. De onderhoudsploeg wordt groter en er komt een sociaal verpleegkundige bij voor de medische coördinatie en het maatschappelijk werk. Het personeelsbestand groeit in 2010 van 17 naar 27 medewerkers.

Ook voor de bewoners verandert veel. 9 bewoners verhuizen naar de nieuwbouw. De andere 11 plaatsen nursingtehuis worden ingevuld tussen 1 januari en begin maart. De woningen hebben verschillende doelgroepen. In woning 1 (de 'oude' bouw) worden vandaag 8 bewoners met de ziekte van Huntington in het middenstadium van de ziekte opgevangen. Het zijn mensen die net niet meer zelfstandig kunnen wonen en die voornamelijk ondersteuning vragen bij algemene dagelijkse levensverrichtingen (ADL), activiteiten en de psychische verwerking van hun ziekte. In deze fase van de ziekte van Huntington zijn er doorgaans meer en heviger gedrags- en psychiatrische stoornissen.

In woning 2, de nieuwbouw, verblijven vandaag 12 bewoners in een meer gevorderd stadium van de ziekte. Zij zijn bijna allen volledig afhankelijk bij ADL, hun behoefte aan verpleegkundige zorg is hoog en neemt nog toe. Gedrag- en psychiatrische stoornissen komen zeker nog voor, hoewel de intensiteit en frequentie doorgaans lager is.

Dat betekent dat vanaf 2010 bewoners tijdens hun verblijf in Home Marjorie één maal verhuizen van woning 1, waar ze worden opgenomen, naar woning 2.

De moeilijkheden

Minder vlot verloopt de invulling van de zes plaatsen voor personen met een handicap die beschikken over een persoonsgebonden financiering. Voldoende kandidaten melden zich aan, maar niemand beschikt over voldoende middelen om in te kunnen stappen. De poging om die 6 plaatsen op een alternatieve manier in te vullen, lukt niet.

Paspoort

Home Marjorie is een kleinschalig nursinghome voor 20 personen die lijden aan de erfelijke en ongeneeslijke ziekte van Huntington en die thuis niet (meer) opgevangen kunnen worden. De bewoners krijgen zorg op maat met de bedoeling zo lang mogelijk aansluiting te vinden bij het gewone leven en hun zelfredzaamheid te behouden. Home Marjorie in Heist-op-den-Berg ressorteert onder de algemene directie van het dienstverleningscentrum Zevenbergen in Ranst. Home Marjorie is een gezamenlijk project van de vzw Home Marjorie, opgericht in de schoot van de Huntington Liga en de vzw Emmaüs.

Perspectief op ....

In het voorjaar van 2011 komt Home Marjorie toch op 'volle sterkte'. Dan komen er zes bedden 'nursingtehuis' bij. Op dat moment splitst woning 2 in woning A en B en wordt het nieuwe complex volledig gebruikt. Zowel in woning 2a als b zal het bewonersprofiel overeenstemmen met het profiel van de huidige bewoners in woning 2. Uiteraard houdt ook deze uitbreiding in dat er zes tot acht medewerkers moeten aangeworven worden. Kortom : aan uitdagingen geen gebrek in Home Marjorie. ●

Kort genoteerd

1

Uitbreiding !

januari 2010

Vijf jaar is eraan gewerkt en nu is het zo ver. Begin januari 2010 wordt het nieuwe gebouw in gebruik genomen. Begin maart zijn de 10 bijkomende plaatsen nursingtehuis ingevuld.

2

zomerpicknick

september 2010

Voor de Lions Club Leliëndaal uit Mechelen is Home Marjorie al jaren een project dat op bijzondere steun en aandacht kan rekenen. Ook bij de financiering van de nieuwbouw leverde deze Club een aanzienlijke bijdrage. Om het goede contact tussen Home Marjorie en de Lions Club te onderhouden, plannen we jaarlijks een zomerse picknick.

3

studiedag Huntingtonliga vzw

december 2010

Tweejaarlijks organiseert de Huntingtonliga vzw een studiedag rond de ziekte van Huntington. Vele hulpverleners in Vlaanderen zoeken naar de gepaste inzichten in en begeleidingsmethodes voor de cognitieve, de psychiatrische en de gedragsstoornissen waar mensen met de ziekte van Huntington mee geconfronteerd worden. Saskia Demeulenaere, psychologe van Home Marjorie en dr. Dirk Liessens, psychiater van het UPC St-Kamillus delen hun kennis en jarenlange ervaring met het bijzonder talrijk opgekomen publiek.

4

kerst in Home Marjorie

december 2010

Nieuwe gebouwen realiseren voor de residentiële opvang van mensen met een handicap krijgt pas echt betekenis wanneer er in en rond gewoond, geleefd, geëest... wordt. Bijna is het eerste jaar in de nieuwbouw rond. De woningen raken meer aangekleed, worden meer huiselijk. Tijd om samen met bewoners en medewerkers uitgebreid kerst te vieren.

Zorg voor personen met een beperking

dvc 't Zwart Goor

Zwart Goor 1
2330 Merksplas

014 63 62 11
www.zwartgoor.be

algemeen directeur: Paul Maes
medisch directeur: Kathleen Michiels

Zorgvernieuwing zet zich verder

Meer persoonsgebonden financieringsvormen zien het licht als vernieuwing en verbreding vanuit de complexe zorgvragen. Het proces van zorgvernieuwing krijgt in 2010 een zeer tastbare invloed in de dagelijkse werking. Het aantal mensen waarvoor zorg met een persoonsgebonden financiering aangeboden wordt in 't Zwart Goor, stijgt tot 10. Na herschikking binnen de leefgroepen wordt in het voorjaar een bijkomende leefgroep 'de pastorie' opgestart. Opvallend is dat de vernieuwingstendens zich vooral voltrekt via de convenanten knelpuntdossiers in de opvang en begeleiding van de mensen die omwille van de bijkomende complexe gedragsproblematiek zeer moeilijk een plaats vinden in de bestaande voorzieningen. Binnen de zorgvernieuwing zien we ook een verbreding van de zorg optreden met een steeds intensievere intersectorale samenwerking. Op het algemene niveau kijkt de samenwerking met de geestelijke gezondheidszorg in de provincie Antwerpen vaste vorm door een formeel samenwerkingsakkoord tussen beide sectoren. Via individuele dossiers zien we een nieuwe evolutie met vragen vanuit de zorg voor minderjarigen voor de medewerking aan netwerktafels om voor jongeren met complexe gedrags- en emotionele problemen oplossingen te zoeken. Een aantal van deze jongeren met een verstandelijke beperking komt terecht in de gemeenschapsinstellingen bij gebrek aan een aangepaste zorg. In samenwerking met de gemeenschapsinstelling te Mol en andere voorzieningen wordt gestart met de opstelling en uitwerking van trajecten, zodat deze jongeren eens ze 18 jaar worden toch een geschikte plaats vinden in de zorg voor personen met een beperking. Sectoroverschrijdend werken en zorgvernieuwing gaan hierbij hand in hand. In dit kader worden twee medewerkers, een maatschappelijk werkster en een orthopedagoge, halftijds vrijgesteld om deze meer ambulante en trajectgerichte begeleiding vorm te geven en voor te bereiden, vanuit de werking van de centrale registratie zorgvragen.

Paspoort

Het dienstverleningscentrum 't Zwart Goor biedt opvang en begeleiding aan 285 volwassenen met een verstandelijke beperking of een autismespectrumstoornis. Het omvat een tehuis voor niet-werkenden, een dienst beschermd wonen, een dagcentrum en een dienst voor ambulante begeleiding van personen met een verstandelijke handicap die geïnterneerd zijn in een strafinrichting.

Perspectieven voor een meerjarenplanning zorg voor mensen met een beperking

Vanuit de Vlaamse overheid worden engagementen genomen voor een meerjarenplanning, zodat naast de zorgvernieuwing een verdere uitbouw van de zorg kansen kan krijgen. In het kader van de zogenaamde VIPA-buffer engageert het dienstverleningscentrum 't Zwart Goor zich om bijkomende initiatieven uit te bouwen voor de gespecialiseerde zorg voor mensen met een bijkomende ernstige gedrags- en emotionele stoornis. Een nieuw tehuis niet-werkenden in Zoersel voor 18 plaatsen is gepland in 2013. Gelijktijdig opent op het domein 't Zwart Goor dan een nieuwe observatie- en behandelingsafdeling

4

voor 6 plaatsen tijdelijke opvang en begeleiding van mensen met een dubbele diagnose: verstandelijke beperking en ernstige gedrags- en emotionele stoornissen. De bouw- en subsidiëeringsdossiers worden in 2010 voorbereid en ingediend. De volgende twee jaren bieden ruimte voor een gedegen inhoudelijk onderzoek en voorbereiding.

Vergroting, stijgende complexiteit en nood aan verdere professionalisering

De uitbreidingen en vernieuwingen stellen de organisatie op de proef in alle departementen en diensten. De organisatie wordt steeds groter, de zorgvragen steeds complexer, de regelgeving gedifferentieerder en 'vernieuwd'. De druk op de organisatie en de medewerkers neemt dan ook sterk toe. Aandacht voor de zorgenden wordt dan ook steeds belangrijker. In dit kader wordt in 2010, naast een reorganisatie in het pedagogisch departement, het vormings- en introductiebeleid van medewerkers op een nieuw spoor gezet. Deze evolutie zal de volgende jaren voortdurend aandacht blijven vragen. Het is immers duidelijk dat er nog geen einde komt aan de evoluties en veranderingen die elkaar in de sector blijven opvolgen. Op het programma voor de volgende jaren staan immers onder andere nog: de introductie van het inschalingsinstrument zorgzwaarte, de omvorming van de dienst beschermd wonen naar dienst inclusieve ondersteuning, de aanpassingen aan de richtlijnen zorgregie, inclusieve en intersectorale ontwikkelingen, samenwerking met huisvestingsmaatschappijen... Boeiende tijden die echter de flexibiliteit en het professionalisme van onze medewerkers en organisatie op de proef zullen stellen. ●

5

1

Werkbezoek minister Vandeurzen

13 april 2010

De problemen in de opvang en begeleiding van mensen met een verstandelijke beperking en ernstige gedrags- en emotionele problemen zijn het onderwerp van een werkbezoek van minister Jo Vandeurzen aan het dienstverleningscentrum 't Zwart Goor. De werking van Amanis en Abagg komt daarbij uiteraard uitgebreid aan bod.

2

Geen schuld wel straf

20 mei 2010

De werking van het dvc 't Zwart Goor voor geïnterneerde mensen met een verstandelijke beperking, binnen de strafinrichting en de leefgroepen wordt voorgesteld op het colloquium 'Geen schuld wel straf' als voorbeeld van goede praktijk in een zorgcircuit voor de doelgroep.

3

Principieel akkoord nieuwbouw Amanis

juli 2010

De juridische strijd en hindernissen voor de opstart van de nieuwbouw voor Amanis zijn uit de weg geruimd. Na 8 jaar wachten en verblijven in een tijdelijke accommodatie kunnen de bouwwerken beginnen.

4

Nieuwe leefgroep de pastorij

mei 2010

De toename van mensen met een persoonsgebonden financiering leidt tot de opstart van een nieuwe leefgroep. Een volgende stap kan gezet worden in het vervolgtraject voor mensen bij wie de bijkomende gedrags- en emotionele problemen gestabiliseerd zijn.

5

'Feesten met de burens en andere culturen'

26 en 27 juni 2010

De jaarlijkse zomerfeesten staan in een duidelijk diversiteitskader. Aandacht en openheid voor burens en andere culturen sluiten aan bij de vormingsinhoud die als thema in 2010 aan de bewoners geboden werd.

6

Studiedag dementie

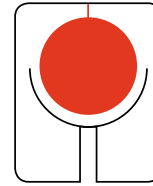
24 november 2010

Omgaan met mensen met een verstandelijke beperking en dementeringsverschijnselen is dagelijkse kost in het dvc 't Zwart Goor waar de gemiddelde leeftijd 50 jaar is en 1 op 4 bewoners ouder dan 60 jaar. Dementie is dan ook een vast onderdeel van het vormingsplan.

6

Kort genoteerd

ten kerselaere
woon- en zorghuis

Ouderenzorg

Ten Kerselaere

Boonmarkt 27

2220 Heist-op-den-Berg

015 22 88 22

www.tenkerselaere.be

algemeen directeur: Paul Van Tendeloo

Paspoort

Ten Kerselaere in Heist-op-den-Berg is een woon- en zorghuis met een ruime waaier aan thuisvervangende en thuiszorgondersteunende diensten voor ouderen. Ten Kerselaere is een voorloper in het aanbieden van nieuwe woon- en zorgvormen. Er zijn 107 woonegelegenheden waarvan 7 voor het centrum niet aangeboren hersenletsel (CNAH) en 5 voor MS/ALS. Meer dan 50 thuiswonende ouderen maken dagelijks gebruik van de thuiszorgondersteunende diensten dagverzorging, kortverblijf, poetshulp, strijktelietel, aangepast vervoer en sinds 2010 het lokaal dienstencentrum De Pit. Het dagelijks beleid van Ten Kerselaere valt onder de verantwoordelijkheid van het directieteam ouderen zorg van Emmaüs.

Trajectbegeleiding voor personen met beginnende dementie

De trajectbegeleiding in het dagverzorgingscentrum voor personen met beginnende dementie is een zorgvernieuwingsproject. Thuiswonende ouderen uit deze doelgroep kunnen één tot meerdere dagen per week begeleid of behandeld worden. De begeleiding en de zorg heeft tot doel het geheugen, de oriëntatie en de sociale vaardigheden zo lang mogelijk te behouden en te activeren.

Naast de zorg en de begeleiding in het dagverzorgingscentrum, wil Ten Kerselaere de plaats zijn waar de cliënt en zijn omgeving informatie en begeleiding kunnen krijgen bij de realisatie van een vraaggestuurd "zorgarrangement". Ten Kerselaere zorgt voor aangepast vervoer zodat de thuiswonende ouderen gemakkelijk in het dagverzorgingscentrum geraken.

De ervaringen en goede praktijken van de zorgvernieuwingsprojecten die uitgevoerd worden in het kader van Protocol 3 met de federale overheid, zullen de basis vormen voor nieuwe woonzorgconcepten. In 2010 zijn in Vlaanderen 47 zorgvernieuwingsprojecten gestart.

Dementieplan in Heist-op-den-Berg

Naar aanleiding van de werelddag dementie ontwikkelt woon- en zorghuis Ten Kerselaere samen met de verschillende partners van het lokale zorgnetwerk een dementieplan. Het bevat verschillende elementen.

Ten Kerselaere neemt al jaren deel aan het netwerk kleinschalig wonen in Vlaanderen, onder supervisie van het wetenschappelijk team van LUCAS (universiteit Leuven). Samen met enkele andere woonzorgcentra, o.a. De Bijster en de Wingerd, wordt er resoluut gekozen voor het kleinschalig wonen voor personen met dementie.

Bij kleinschalig genormaliseerd wonen kan de zorgverlener meer rekening houden met voorkeuren van ouderen, bijvoorbeeld ten aanzien van privacy, woonruimte en dagritme. De zorgvisie op omgaan met dementie speelt daarin een belangrijke rol. Dementie is immers een voortschrijdende en onomkeerbare ziekte waaraan medisch weinig te verhelpen valt. Daarom wordt het accent gelegd op kwaliteit van leven in een herkenbare omgeving die de afnemende vermogens blijft

stimuleren. De recente film van Klara van Es “Verdwaald in het geheugenpaleis” schetst een ontroerend beeld van het leven van acht personen met dementie in een project kleinschalig wonen gedurende een heel jaar.

Naast de residentiële opvang voor personen met dementie is er het aparte dagverzorgingscentrum, waar ouderen met dementie tijdens de weekdays terecht kunnen. Aangepaste auto's zorgen voor het vervoer van en naar het centrum.

Tijdens een film- en gespreksnamiddag op 7 oktober in het lokale dienstencentrum De Pit heeft het gemeentebestuur samen met Ten Kerselaere dementie bespreekbaar gemaakt. Tijdens de namiddag bekijken de deelnemers drie afleveringen van de RTV-reeks 'Pluk de dag'. Die reeks was met 334.000 kijkers een groot succes in 2009. De afleveringen worden afgewisseld met gesprekken en discussies over dementie. Later wordt eveneens “Verdwaald in het geheugenpaleis” van Klara Van Es vertoond in samenwerking met De Pit. Herfstwandelingen met kinderen en personen met dementie staan eveneens geprogrammeerd. Naast de gekende infocafés zullen er ook praatcafés dementie van start gaan in samenwerking met CM Mechelen, De Voorzorg, PGN, OCMW Heist-op-den-Berg en wzc Beerzelhof.

Dementieplan Ten Kerselaere kadert in Het Vlaams dementieplan 2010-2014 dat een aantal doelen en acties bevat die vanaf 2011 invulling krijgen. De verdere uitbouw van de thuiszorg en thuiszorgondersteunende diensten moet zorgen dat ook mensen met dementie langer in hun vertrouwde omgeving kunnen blijven leven. In het luik preventie wordt ingezet op de 'healthy brain lifestyle'. Verder voorzien we in 2011 een positieve publieke bewustmakingscampagne die er voor moet zorgen dat Vlaanderen minder krampachtig omgaat met personen met dementie. ●

1

Oelewapper

17 mei 2010

In woon- en zorghuis Ten Kerselaere wordt de intergenerationale theatervoorstelling “Oelewapper” gepresenteerd. ‘Oelewapper’ is een kwetsbare, warme voorstelling vol muziek voor senioren en kinderen vanaf 7 jaar en iedereen ertussenin. Dé ideale voorstelling dus om kinderen en grootouders samen naar theater te laten gaan.

2

Jong en oud het bos in tijdens herfstwandelingen

30 september 2010

Intergenerationele projecten zorgen dat verschillende generaties terug met elkaar op een positieve manier in contact komen. De sociale afstand wordt kleiner, waardoor respect en solidariteit tussen de verschillende generaties kan ontstaan. Belangrijk is dat de twee generaties elkaar beter leren kennen, elkaar respecteren en hierdoor op een vriendschappelijke manier met elkaar omgaan.

Ouderen van woon- en zorghuis Ten Kerselaere en leerlingen uit de derde graad van de basisschool ontmoeten elkaar in de Averegeten te Hallaar.

3

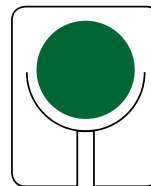
Opening Lokaal Dienstencentrum De Pit

3 februari 2010

Op woensdag 3 februari opent het lokaal dienstencentrum De Pit in Heist-op-den-Berg zijn deuren. Het is een ontmoetingsplaats en heeft een loket met info- en helpdesk voor ouderen en hun familie. De Pit is de jongste telg van het woon- en zorghuis Ten Kerselaere. Peter en meter zijn de partners: de gemeente en het OCMW Heist-op-den-Berg enerzijds en CM Mechelen anderzijds. Het is meteen het eerste erkende lokale dienstencentrum voor de gemeente Heist-op-den-Berg.

Ouderenzorg

Hof van Arenberg

hof van arenberg
woon-en zorghuis

Rooienberg 21
2570 Duffel

015 30 36 16
www.hofvanarenberg.be

algemeen directeur: Paul Van Tendeloo

Blijven investeren in bouwen

Einde 2009 wordt in Duffel het startsein gegeven voor een nieuwbouwproject voor Hof van Arenberg. Het sluit aan bij de leefgroepen van Tabor in het kloostergebouw van de zusters. De nieuwbouw voor het Hofke behelst 33 plaatsen en de realisatie van een centrum voor kortverblijf van 10 plaatsen. De opening van de nieuwbouw is voorzien in het najaar 2011. De zorg zal dankzij de aanbouw bij Tabor veel efficiënter georganiseerd kunnen worden. De bewoners komen in een gebouw dat een beter antwoord biedt op hun zorgvraag.

Hof van Arenberg is een kleine voorziening. Uitbreiding is nodig om het op een goede manier te kunnen uitbaten. Daarom zijn er plannen om vanaf 2011 te starten met de bouw van assistentiewoningen te Duffel. Groen licht voor die werken zal er pas zijn als de uitvoeringsbesluiten betreffende de assistentiewoningen in het Staatsblad verschenen zijn.

Paspoort

Hof van Arenberg huisvest 60 bewoners en bestaat uit twee aparte huizen op eenzelfde domein in het centrum van Duffel. In het Hofke wonen 30 zorgbehoevende ouderen, onderverdeeld in twee leefgroepen voor lichamelijk zorgbehoevende ouderen o.a. MS/ALS -patiënten en voor ouderen met dementie.

Tabor huisvest 30 zorgbehoevende zusters van het Convent van Bethlehem. De afdeling bestaat uit twee leefgroepen van 15 en is architecturaal perfect ingebed in het vernieuwde kloostergebouw.

Het dagelijks beleid van het Hof van Arenberg valt onder de verantwoordelijkheid van het directieteam ouderenzorg van Emmaüs.

Beweging via de spelcomputer in Hof van Arenberg

Om in beweging te blijven, willen we in woon- en zorghuis Hof van Arenberg te Duffel de ouderen les geven op Nintendo Wii-spelcomputers. Die computer wordt bediend met een afstandbediening die reageert op bewegingen. Beweging via de spelcomputer zorgt ervoor dat het coördinatievermogen op peil blijft, wat op zijn beurt ongevallen kan voorkomen. Jaarlijks moeten vele duizenden ouderen naar het ziekenhuis door een val.

Het verschil tussen een Wii en een 'gewone' spelcomputer is dat het niet om de knoppen gaat, maar dat het spel gespeeld wordt door actief te bewegen met een afstandbediening. Met de computer of met andere deelnemers kan men allerlei sporten beoefenen zoals tennis, bowlen, boksen of golfen. Ook bestaat de mogelijkheid om yoga-, aerobics-, spier- en balansoefeningen te doen.

Echt veel aandacht is er nog niet voor, maar de Nintendo Wii is eigenlijk een ultiem middel om lekker te bewegen, te ontspannen, na te denken en samen een spelletje te spelen.

Met twee Wii-computers, gesubsidieerd door het Provinciebestuur van Antwerpen, hopen we de bewoners op een ontspannen wijze meer te laten bewegen. Zo is ook in het woon- en zorghuis een nieuw tijdperk van amusement en vermaak aangebroken. ●

Kort genoteerd

1

Medicatie op maat

In het Hof van Arenberg wordt als eerste in oktober 2010 een geautomatiseerd distributiesysteem voor geneesmiddelen (GDS) opgezet voor alle bewoners. Het GDS draagt aantoonbaar bij aan een veiliger en effectiever geneesmiddelengebruik voor de bewoners. Er gebeuren immers minder fouten en de therapietrouw verhoogt. Het leidt tot een effectieve distributie omdat de bewoner de medicatie op tijd ontvangt en eveneens tot een efficiënte distributie van apotheek naar bewoner omdat er weinig schakels zijn. De tevredenheid van bewoners, verzorging en verpleging is groot.

2

Conventie MS en ALS

Ten Kerselaere en Hof van Arenberg krijgen een erkenning voor de opvang van personen met MS en ALS. Een stap in de goede richting van differentiatie en doelgroepwerking in de ouderenzorg. Het gaat om 5 plaatsen in Duffel en 5 plaatsen in Heist-op-den-Berg.

3

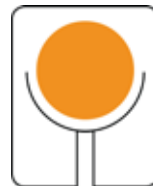
Kunstwerk voor nieuwbouw Hofke

Het psychiatrisch ziekenhuis Sint-Norbertus organiseert in de herfst de tentoonstelling 'Stilte gestoord'. Het kunstwerk van Aeneas Wilder zal in de toekomst te bewonderen zijn naast de nieuwbouw van het Hofke.

Ouderenzorg

Woon- en zorghuis Ambroos

ambroos
woon- en zorghuis

Woon- en zorghuis Ambroos

Muizenstraat 66

1981 Hofstade (Zemst)

www.wzh-ambroos.be

algemeen directeur: Paul Van Tendeloo

Paspoort

De raad van bestuur beslist in 2008 om naast de projecten in Heist-op-den-Berg en Duffel een derde integraal woonzorghuis te bouwen in Hofstade (Zemst).

Het nieuwe woon- en zorghuis zal bestaan uit een woonzorgcentrum met 95 woonegelegenheden, een centrum voor kortverblijf van 10 plaatsen, een dagverzorgingscentrum met 15 plaatsen en 25 serviceflats.

De eerste bewoners worden met open armen ontvangen einde maart 2011. Tegen einde 2011 zullen de werken aan het hele woon- en zorghuis inclusief de buitenomgeving en kunstwerk voltooid zijn.

Vergrijzing vraagt nieuwe plaatsen

In amper 10 jaar moeten er 14.000 plaatsen in woonzorgcentra bijkomen. Dat blijkt op het GPS Congres van Zorgnet Vlaanderen over ouderenzorg. Emmaüs is klaar om daarin verantwoordelijkheid op te nemen en besliste een nieuw woon- en zorghuis te bouwen in Hofstade (Zemst).

Maar zonder riemen kan men moeilijk roeien...Initiatiefnemers van nieuwe woonzorgcentra moeten het met veel minder middelen doen in vergelijking met bestaande voorzieningen: een laag opstartforfait, onzekerheid over reconversie van rustoordbedden naar plaatsen RVT, geen tewerkstellingsmiddelen Sociale Maribel en de prefinanciering van de investeringskost. Nochtans zouden initiatiefnemers aangemoedigd moeten worden om in moeilijke tijden toch hun verantwoordelijkheid op te nemen.

Kwaliteitsvolle zorg

De directie ouderenzorg wil echter niet te veel wakker liggen van de gebrekkige financiering om zich te kunnen focussen op waar het écht om draait: een goede kwaliteitsvolle werking. Daarvoor rekenen ze op voldoende en deskundig gekwalificeerd personeel dat de visie en het concept van wonen, zorg en welzijn voor ouderen omzet in een eigen huiscultuur.

Voor woon- en zorghuis Ambroos in Hofstade worden nauwe samenwerkingscontacten gelegd met VDAB over tewerkstellingsprojecten. In samenwerking met CVO-TSM start een opleiding tot zorgkundige. De aanwerving van nieuwe medewerkers start in de loop van het jaar van 2010.

Ondertussen wordt verder gewerkt aan de nieuwbouw aan de Muizenstraat te Hofstade. Tegen maart 2011 nemen de eerste bewoners er hun intrek. ●

Kort genoteerd

1

Jobbeurs

In maart komen meer dan 200 belangstellenden een kijkje nemen op de jobdag voor Ambroos. Medewerkers van de woon- en zorghuizen Ten Kerselaere en Hof van Arenberg geven er toelichting over de verschillende functies.

2

Bouw

Aan de Muizenstraat in Hofstade verrijst de nieuwbouw voor het woon- en zorghuis. Het gebouw telt twee bouwlagen en omvat een centrum voor dagverzorging, 25 serviceflats, 95 rustoordbedden en 10 plaatsen kortverblijf.

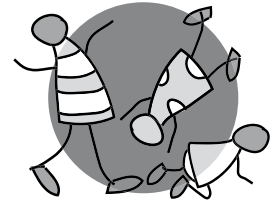

Kind, jeugd en gezin

kdv De Hummeltjes

Rooienberg 12
2570 Duffel
015 30 41 11

www.kinderopvangduffel.be

kdv De Zonnebloem

Koningin Astridlaan 157
2800 Mechelen
015 41 02 01

www.kdvde-zonnebloem.be

IBO Duffel

Rooienberg 12 B
2570 Duffel
015 30 41 11

www.kinderopvangduffel.be

directeur: Saskia Lambrechts

Paspoort

Het kinderdagverblijf (kdv) De Hummeltjes in Duffel heeft 84 erkende plaatsen voor opvang van kinderen tussen 0 en 3 jaar. Er zijn ongeveer 120 kinderen ingeschreven. Het zelfstandig kinderdagverblijf De Snoezels telt 20 plaatsen.

Paspoort

Het kinderdagverblijf (kdv) De Zonnebloem in Mechelen voor kinderen van 0 tot 3 jaar. De Zonnebloem heeft een erkenning voor 28 plaatsen, waar ongeveer 40 kinderen gebruik van maken.

Paspoort

Het Initiatief Buitenschoolse Opvang (IBO) heeft drie vestigingen in Duffel: Het Speelnest, Het Ravottersnest en Het Ooievaarsnest. Er zijn in totaal 168 erkende plaatsen waar per jaar ongeveer 850 kinderen worden opvangen.

In het kader van de actieplannen flexibele en occasionele opvang van de overheid, startte op 1 september 2008 de Gemandateerde Voorziening 'Het Flexonest' voor de zorgregio Kontich.

Uitbreiding en reorganisatie ZKDV De Snoezels

Met ingang van 1 februari 2010 wordt het aantal plaatsen van het zelfstandig kinderdagverblijf De Snoezels uitgebreid van 10 naar 20. De Snoezels vangt kinderen op vanaf 18 maanden tot ze volledige dagen naar de kleuterschool gaan. De ouders betalen een inkomensgerelateerde bijdrage (IKG).

Uiteraard moeten de beschikbare lokalen daaraan aangepast worden. Net voor de zomersluiting worden lokalen geschilderd en heringericht, zodat de Snoezels vanaf augustus in hun nieuwe Snoezelhuisje kunnen trekken. Zowel de kinderen, de ouders als de begeleiders vinden het een hele verbetering.

Inspecties in de kinderdagverblijven

Zowel in het KDV De Hummeltjes (voorjaar) als in het KDV De Zonnebloem (najaar) vindt een inspectie plaats. De resultaten zijn zeer goed en de erkenningen worden dan ook verlengd. Een pluim voor alle medewerkers!

In voorbereiding van deze inspecties worden ook brandweerinspecties uitgevoerd op basis van de nieuwe regelgeving. Alle gebouwen voldoen aan de brandtechnische normen.

Ontwerpdecreet voorschoolse kinderopvang

Minister Vandeuren, zijn kabinet en Kind en Gezin werken aan een kaderdecreet voor voorschoolse kinderopvang. Dit decreet wordt beschouwd als een mijlpaal in de geschiedenis van de kinderopvang. In de toekomst zouden er nog enkel 'vergunde' kinderopvangvoorzieningen bestaan. In 2010 worden twee ontwerpteksten voorgelegd: de Visie-nota (mei) en de Conceptnota (augustus).

Het Vernieuwingsplatform Kinderopvang, waarin tal van middenveldorganisaties vertegenwoordigd zijn, en het Raadgevende Comité van Kind en Gezin geven tussentijds advies. Uiteraard worden deze ontwerpteksten ook besproken met de verschillende politieke partijen.

Begin 2011 wordt de tekst voorgelegd in het Parlement. Als alles goed gaat wordt het decreet eind 2011 gestemd en in de aanloop naar 2012 zullen ook uitvoeringsbesluiten voorbereid worden.

Het is jammer dat dit decreet niet op de buitenschoolse kinderopvang slaat, maar ook daar zijn verkennende gesprekken met de bedoeling om een nieuw kader te creëren. ●

1

Karnaval

februari 2010

Zowel in het KDV De Hummeltjes als in het IBO gaat carnaval niet onopgemerkt voorbij. In het kinderdagverblijf wordt elk peutergroepje volgens een eigen thema gekleed. Nadien trekt een lange stoet doorheen de opvang en wordt er gefeest en gedanst in de Zeestraat. 's Namiddags wordt er gesmuld van de lekkere pannenkoeken.

De lagere schoolkinderen van het IBO genieten met volle teugen van een verklede schaatsbeurt op de schaatsbaan van Heist-op-den-Berg.

2

Brandevacuatieoefeningen in het KDV De Zonnebloem

30 juni 2010

Op een zonnige avond geeft een vertegenwoordiger van de Mechelse brandweer aan de medewerkers van het KDV De Zonnebloem een theoretische uiteenzetting over de brandevacuatie, en ook praktische inlichtingen over brandblusapparaten, brandhaspels en drukknoppen. Er wordt ook effectief een blus oefening gehouden in de tuin. De preventieadviseur Jos Verschoren zag dat het goed was ... Een leerrijke ervaring!

3

3

Geweldloze communicatie

21 mei 2010

In het voorjaar gaat in De Noker onze jaarlijkse studiedag door met als thema 'Geweldloze communicatie'.

We krijgen om te beginnen een theoretisch kader aangereikt om tot meer inzicht te komen in het ontstaan en het verloop van geweld, hoe escalatie doorbroken en liefst voorkomen kan worden. We leren hoe mensen soms botsen, hoe misverstanden ontstaan, hoe verschillen hierin meespelen, hoe het instinct voor zelfbehoud in ieder van ons bron kan zijn van geweld. Daarnaast reiken de trainers van vzw Zinloos Geweld, met theorie, voorbeelden, oefeningen en uitwisseling van concrete ervaringen, handvaten aan om op een constructieve manier om te gaan met conflictsituaties.

4

Buitenschoolse kinderopvang: studiedag 'Buiten-spel'

1 oktober 2010

Tijdens de 'Week van het IBO' (10e editie), organiseert het Vlaams Platform Buitenschoolse Kinderopvang een sterk gewaardeerde studiedag. Alle facetten gelinkt aan het thema 'Buiten-spel' komen aan bod: enerzijds hebben kinderen recht op buitenspelen en beschikbare speelruimte, anderzijds zet men de buitenschoolse opvang als belangrijke deelsector in de kinderopvang in de kijker. Nadien wordt alle informatie omgezet in een geweldige speeldag voor alle kinderen van het IBO Duffel.

4

5

5

Tweede ontmoetingsdag kinderopvang Mechelen

2 oktober 2010

Hoewel het pilootproject 'Centrum Kinderopvang Mechelen' eind 2009 wordt afgerond, blijft de samenwerking tussen alle kinderopvangvoorzieningen van Mechelen bestaan. Op geregelde tijdstippen komt men samen om van gedachten te wisselen, wat de netwerking bevordert. Zo gaat op zaterdag 2 oktober een tweede ontmoetingsdag door in het Internaat in Mechelen. Heel wat vertegenwoordigers zijn aanwezig en werken rond verschillende thema's: taalontwikkeling, kinderklanken, 'koffer schaaap' over diversiteit. Ook een aantal vertegenwoordigers van het kinderdagverblijf De Zonnebloem is van de partij.

6

Sinterklaas

3 december 2010

Uiteraard is Sinterklaas hét kinderfeest bij uitstek dat in alle kinderopvangvoorzieningen van de vzw Emmaüs uitbundig gevierd wordt. Voor vele peuters is het zelfs de eerste keer dat ze het Sinterklaasfeest écht beleven. Sinterklaas komt persoonlijk op bezoek en brengt allerlei geschenkjes mee voor de brave kinderen die liedjes en dansjes hebben ingeoeffend. Voor de ouders is het altijd een vertederend moment als hun zoon of dochter het tutje meegeeft naar Spanje of een mooie tekening durft afgeven. De kinderen lijken wel echte vedetten, zoveel foto's worden er genomen om die unieke momenten vast te leggen.

6

Kind, jeugd en gezin

CKG Betlehem

*Edgard Tinellaan 2b
2800 Mechelen*

*Kapelstraat 4
2830 Willebroek*

015 44 67 67
www.ckgbetlehem.be

Directeur: Johan Feskens

Grote vraag, te klein aanbod

Het CKG Betlehem staat al jaren borg voor een kwaliteitsvolle hulpverlening aan ouders met jonge kinderen. Begeleiders coachen ook in 2010 dagelijks vaders en moeders en vangen kinderen op. Elke vorm van vroegtijdige hulpverlening voor jonge kinderen en hun ouders biedt meer kansen op een positieve(re) ontwikkeling.

Het team probeert zo creatief mogelijk te zijn om kwetsbare gezinnen en hun jonge kinderen te bereiken. Creativiteit is ook nodig om de drempel voor ouders zo laag mogelijk te houden en om in drukbezette agenda's ruimte te blijven voorzien voor onvoorziene afspraken.

Een effectieve bezetting van meer dan 100% en wachtlijsten voor verschillende begeleidingsvormen tonen aan dat er meer dan voldoende vraag is uit de regio Mechelen, Boom (Rupelstreek) en Willebroek. Het zegt ook iets over de goede naam en faam van het CKG. Er is voldoende vraag voor het mobiele en ambulante aanbod zodat een uitbreiding met 20 extra plaatsen zou kunnen. Dat is goed voor meer dan 60 extra gezinnen per jaar. Maar uitbreiding van capaciteit zit er in de regio voorlopig niet in.

Creatief werken aan kwaliteit

Verskillende initiatieven om gezinnen te helpen worden opgezet. Op het vlak van personeelsbeleid wordt een visie en werkwijze rond competentie management uitgewerkt. Dat zal de medewerkers ondersteunen in hun vak.

De samenwerking met de gevangenis van Mechelen leidt tot een goedgekeurd project door de provincie Antwerpen. Er wordt werk gemaakt van een hulpverleningsvorm die mogelijk ook nuttig is voor andere gevangenissen in Vlaanderen. Het groepsgericht aanbod van Triple P is een groot succes. Dankzij de medewerking van de stad Mechelen en van de gemeenten Boom en Willebroek kan het CKG Betlehem deze groepstraining aanbieden in centraal gelegen locaties. Dat verhoogt de toegankelijkheid.

Het mobiel aanbod is al jaren een vaste waarde. Vele ouders vragen een vrijwillige thuisbegeleiding. Een wachtlijst verhindert echter een snelle opstart. CKG's doen aan preventie. Vanuit dat oogpunt is het uitermate jammer dat ouders nu maanden moeten wachten vooraleer een thuisbegeleiding kan starten.

Het STOP 4-7 team stapt in 2010 bijna voltallig op. Daar zijn allerlei oorzaken voor, zoals de werkdruk in dat programma. Die ligt structureel te hoog. De raad van bestuur gaat akkoord om meer jobtime te voorzien binnen de bestaande projectsubsidie. Een nieuw team wordt samengesteld, maar het zal puzzelen blijven om de opdracht rond te krijgen.

In de residentiële werking wordt vooruitgang geboekt in de uitbouw van een goed gedoseerde ouderparticipatieve hulpverlening. Er wordt gezocht naar een goede balans tussen het behoud van een veilig en kindvriendelijk leefgroepklimaat en de betrokkenheid van ouders. Inspiratie wordt opgedaan door bezoeken aan andere voorzieningen. Verschillende projecten zien voor het eerst het daglicht.

Na een grondige evaluatie van de Tuimelmodule wordt beslist om deze module in de afdeling te Willebroek stop te zetten. De beslissing werd op alle niveaus – met ouders, begeleiders, staf en raad van bestuur – grondig besproken. ●

Paspoort

Het Centrum voor Kinderzorg en Gezinsondersteuning (CKG) Betlehem biedt ouders met jonge kinderen tot 12 jaar ondersteuning en begeleiding bij de opvoeding van hun kinderen. Dag en nacht staan begeleiders klaar om kinderen op te vangen, om een gezin thuis te begeleiden, om ouders te coachen bij het verbeteren van de relatie met hun kinderen. In samenspraak met het gezin zoekt het CKG naar de meest gepaste ondersteuning. Het zorgaanbod is rechtstreeks toegankelijk en altijd tijdelijk. Het CKG Betlehem heeft twee vestigingsplaatsen: één in Mechelen en één in Willebroek.

Kind, jeugd en gezin

Jeugdzorg Emmaüs regio Mechelen

Edgard Tinellaan 1d
2800 Mechelen

015 44 67 44
www.jeugdzorgemmaus.be

algemeen directeur: Louis Janssens

Vzw Ivo Cornelis, vzw Huize Bethanië en vzw De Grote Robijn vormen samen de groep Ivo Cornelis. Een integratie in de vzw Emmaüs was niet mogelijk omdat de regelgeving van de bijzondere jeugdzorg niet toeliet dat verschillende zorgverleningsvormen onder één bestuur vallen. Sinds 1 januari 2011 is die regel gewijzigd en kunnen de drie vzw's integreren in de vzw Emmaüs. Ivo Cornelis, Huize Bethanië en De Grote Robijn gaan verder onder de naam 'Jeugdzorg Emmaüs'. De samenwerking tussen de drie voorzieningen wordt nog versterkt.

Toepassing van het decreet rechtspositie van de minderjarigen

Begin 2010 krijgt iedere voorziening een inspectie op de toepassing van het decreet rechtspositie van de minderjarigen in de bijzondere jeugdzorg. Naast een uitgebreide controle op de naleving van de erkenningsvoorwaarden, worden een twintigtal cliëntdossiers doorgelicht. De inspecteurs toetsen of de hulpverlening daadwerkelijk verloopt zoals omschreven in het kwaliteitshandboek. De Sibbe krijgt nog een bijkomende focusinspectie. Die richt zich op de toepassing van het decreet rechtspositie van de minderjarige. Alle voorzieningen behalen een goede tot zeer goede score.

Van klassieke voorzieningen naar een Multifunctioneel centrum

In het Globaal Plan Jeugdzorg worden de multifunctionele centra (MFC) geïntroduceerd als een nieuw begrip in het hulpverleningslandschap. MFC is een organisatievorm van hulpvormen en functies die staat voor een procesmatige benadering van hulpverlening vanuit een onderbouw van constante vraagverheldering. De specificiteit van een MFC zit enerzijds in de constante actualisering van de hulpvraag en anderzijds in de creatieve vertaling van de geactualiseerde hulpvraag in een aangepast hulpaanbod, zij het residentieel, ambulante of mobiel. Midden 2010 krijgt Ivo Cornelis een erkenning als MFC-eenheid voor 54 plaatsen. Dit project wordt grondig en met veel enthousiasme voorbereid in het beleidscomité en daarna met alle betrokken medewerkers. Eenmaal de contouren uitgetekend zijn, start op 1 september 2010 met veel zorg en aandacht de voorbereiding tot implementatie.

Vormings- en methodiekontwikkeling binnen de groep Ivo Cornelis

Vanuit het beleid is er een toenemende vraag om wetenschap meer en meer te integreren in de bestaande praktijk om de kwaliteit te verhogen en op een meer transparante manier te communiceren met de overheid. De groep Ivo Cornelis kiest er bewust voor om een duidelijke en overwogen vormings- en methodiekstructuur op te zetten om iedere medewerker de garantie te bieden dat hij eerst een interne basisopleiding krijgt vooraleer hij verder specialiseert. De interne trainees worden aangesteld en beginnen in het voorjaar 2011 aan hun

Paspoort

De vzw Ivo Cornelis heet vandaag Jeugdzorg Emmaüs regio Mechelen. Jeugdzorg Emmaüs vangt kinderen en jongeren op uit de bijzondere jeugdzorg en begeleidt hen. Het gaat om begeleiding van jongeren die in een problematische opvoedingssituatie verkeren of een als misdaad omschreven feit hebben gepleegd. Jeugdzorg Emmaüs huisvest 55 jongeren in residentieel verband en 20 in twee dagcentra. De thuisbegeleidingsdienst begeleidt 48 gezinnen. 16 jongeren kunnen terecht in begeleid zelfstandig wonen. De dienst crisishulp aan huis start op vraag van de jeugdrechtbank of het comité voor bijzondere jeugdzorg op zeer korte tijd mobiele begeleiding voor een korte periode. De dienst herstelgerichte en constructieve afhandeling werkt aan herstelbemiddeling en confronteert jongeren met hun slachtoffers en/of met de feiten die zij hebben gepleegd. De verschillende opvangvormen liggen in Mechelen, Heffen, Willebroek en Vilvoorde.

missie. Wat de specialisatie betreft, valt de keuze op een beperkt aantal maar krachtige programma's en methodieken die hun effectiviteit hebben bewezen. Dit zonder de algemeen werkzame factoren te minimaliseren. Goede hulpverleners zijn warm en vriendelijk in het contact, weten hoe ze een goede relatie met de cliënten realiseren, weten de hulp te structureren, de motivatie bij de cliënt te activeren, hun handelen af te stemmen op de doelgroepen waarmee ze werken en weten zich aan de methodiek te houden. ●

1

Ouderstages stopgezet

Bij de hervorming van het jeugdrecht in 2006 werd de ouderstage ingevoerd als nieuwe maatregel. Deze maatregel trad in werking op 2 april 2007 maar kende weinig succes. Eind 2009 werd beslist om deze werkvorm te laten verdwijnen en geen financiering meer te voorzien. Die beslissing gaat in 2010 in.

2

Gestructureerde intensieve begeleiding stopt

De kortdurende gestructureerde intensieve trajectbegeleiding aan jongeren en hun context die omwille van een complexe opvoedingssituatie nood hebben aan een intensieve begeleidingsformule wordt stopgezet op 31 december 2010 en vervangen door enerzijds een viertal plaatsen GKRB (Gestructureerde kortdurende residentiële begeleiding) om o.a. de uitstroom uit de gemeenschapsinstelling te versnellen en anderzijds door acht bijkomende plaatsen thuisbegeleiding.

3

Renovatie van de Griffioen voltooid

De renovatiewerken in de Griffioen worden beëindigd eind februari 2010. Aan de gevel in de tuin wordt een kleurrijk kunstwerk gehangen.

4

Verhuis van de Sibbe

Begin mei 2010 verhuist de Sibbe naar hun nieuwe locatie in de Stenenmolenstraat. De nieuwe woning heeft een heel huiselijke sfeer.

5

HCA - BIC breidt verder uit

De Herstelgerichte constructieve afhandeling (HCA) van de bemiddelingsdienst Ivo Cornelis (BIC) blijft maar uitbreiden. De subsidiëring van deze voorziening gebeurt op basis van het aantal verwerkte dossiers van de afgelopen twee jaar. Jaarlijks worden meer dan 500 dossiers geopend en afgehandeld. Hierdoor stijgt het personeelsaantal van 7,5 naar 11 voltijdse equivalenten in deze voorziening. BIC verhuist naar de Edgard Tinellaan 1a te Mechelen.

6

Interne regisseurs op cliëntniveau en contextbegeleiders samen op één locatie

Op 1 september 2010 gaat het MFC Ivo Cornelis van start (Multifunctioneel centrum). Alle psychologen/pedagogen, ook wel interne regisseurs op cliëntniveau genoemd, en alle contextbegeleiders werken vanuit een centrale werkplek, namelijk de Noker aan de Edgard Tinellaan 1d te Mechelen.

7

BINC (Begeleiding in cijfers)

BINC staat voor begeleiding in cijfers en is de naam voor het nieuwe registratiesysteem van de private voorzieningen in de Bijzondere Jeugdzorg. Operationeel op proef in 2010 en effectief voor alle voorzieningen van toepassing vanaf 1 januari 2011.

8

Een waaier van zorgcircuits voor jonge delictplegers

Dankzij de gezamenlijke inspanningen van de Vlaamse overheid, de stad Mechelen en jeugdzorg Emmaus kan vanaf de lente 2011 een samenhangend zorgcircuit uitgewerkt worden, met residentiële, ambulante en mobiele opvang en begeleiding en dit volgens gecertificeerde methodieken.

Op iets langere termijn komt er een nieuwe proeftuin die opvang en begeleiding zal bieden aan 10 jongeren in een besloten voorziening.

Kind, jeugd en gezin

Jeugdzorg Emmaüs regio Antwerpen

*Botermelkbaan 75
2900 Schoten*

03 658 45 02

*Waarlooshofstraat 3
2020 Antwerpen*

03 260 08 80

*Korte Sint-Annastraat 4
2000 Antwerpen*

03 231 25 75

*Korte Leemstraat 34
2000 Antwerpen*

*www.jeugdzorgemmaus.be
algemeen directeur: Luc Claessens*

Paspoort

Huize Bethanië vzw en De Grote Robijn vzw integreren samen met vzw Ivo Cornelis in vzw Emmaüs. Vanaf januari 2011 varen ze onder de vlag van Jeugdzorg Emmaüs. De regio Antwerpen biedt residentiële opvang aan 96 kinderen en jongeren in Schoten en Antwerpen (Kiel). Het OOC De Grote Robijn is een crisisopvangcentrum voor residentiële of ambulante begeleiding van 24 minderjarigen. Verder zijn er diverse thuisbegeleidingsdiensten, kortdurende crisishulpverlening en een time-outproject voor jongeren die vastlopen in de zorgverlening.

Krachtig Gezi(e)n

De medewerkers van De Matant (Crisishulp aan Huis) en Crescendo (Thuisbegeleidingsdienst) werken in 2009 en 2010 samen met Veerle Hendrickx aan een publicatie over de praktijk met hun gezinnen. Beide diensten werken met krachtgerichte en effectieve methodes (Families First en Intensieve Pedagogische Thuisbehandeling). Deze gecertificeerde methodes zijn vanuit de wetenschap uitgebreid beschreven. Zowel de verhalen van de hulpverleners als van de gezinnen worden samen gebracht in een boek. Op deze manier krijgen de Vlaamse praktijkervaringen een stem. Het boek met de toepasselijke titel Krachtig Gezi(e)n wordt uitgegeven op 1000 exemplaren.

Naar aanleiding van deze publicatie organiseren beide teams samen met de Dienst Welzijn en Gezondheid op 30 november een studiedag over krachtgericht werken in gezinnen in het provinciegebouw van Antwerpen. 320 deelnemers krijgen een boeiend programma voorgeschoteld.

Vlaams Steunpunt Video-hometraining en Video-interactiebegeleiding.

Twee medewerkers volgen in Nederland een opleiding tot instructor Video-hometraining. Zij leiden tegelijkertijd 8 thuisbegeleiders van de eigen mobiele diensten op tot video-hometrainer. Video-hometraining wordt al een tijd met succes ingezet in begeleidingstrajecten met gezinnen die focussen op concrete communicatiedoelstellingen.

Op vraag van AIT (licentiehouder Video-hometraining) in Nederland en een aantal spelers in Vlaanderen richten de organisaties van de bijzondere jeugdzorg van Emmaüs samen met de Brabantse Thuisbegeleidingsdienst het Vlaams Steunpunt Video-hometraining en Video-interactiebegeleiding op. Het Steunpunt organiseert voor hulpverleners uit diverse sectoren in Vlaanderen opleidingen en voorziet in de nodige kwaliteitsborging van deze gecertificeerde methodiek. Het Steunpunt is voor Vlaanderen de licentiehouder van deze methodiek. Een medewerker van De Grote Robijn wordt vrijgesteld om te investeren in promotie, diverse vormingsinitiatieven en kwaliteitsborging. Enerzijds wordt er ingezet in de verspreiding van Video-hometraining in de diverse mobiele teams van de eigen organisatie. Anderzijds worden diverse introductiedagen georganiseerd die een aanzet zijn voor de introductie van Video-hometraining binnen diverse externe organisaties. Binnen de twee jaar moeten loon- en werkingskosten gefinancierd zijn door externe vorming. ●

www.steunpunt-vht-vib.be

1

Verhuis naar Korte Leemstraat

In april verhuizen thuisbegeleidingsdiensten Amarilis en Intermezzo samen met het time-outproject La Strada naar de Korte Leemstraat in Antwerpen. Wanneer de nieuwbouw gerealiseerd is, verhuizen deze diensten terug naar hun oorspronkelijke werkplek.

2

NPT-dienst Raidho in Schoten

In het najaar start een nieuwe begeleidingsdienst op die zeer nauw samenwerkt met de behandel-unit De Hutten van de Gemeenschapsinstelling in Mol. De nieuwe dienst werkt volgens de methodiek van Nieuwe Perspectieven voor Terugkeer (NPT), een methodiek die in Nederland haar deugdelijkheid al heeft bewezen. Delictplegers die in De Hutten in Mol verblijven worden via een intensief programma voorbereid op een terugkeer naar huis.

3

2-daagse met staf Huize Bethanië & De Grote Robijn

De staf van de verschillende afdelingen trekt op 26 en 27 april op tweedaagse naar De Hoge Rielen te Lichtaart. 35 medewerkers reflecteren over een aantal uitdagingen waar de organisatie de komende jaren voor geplaatst wordt. Daarnaast wordt er ook tijd gemaakt voor teambuilding.

4

Een methodiek en reorganisatie voor het OOOC De Grote Robijn

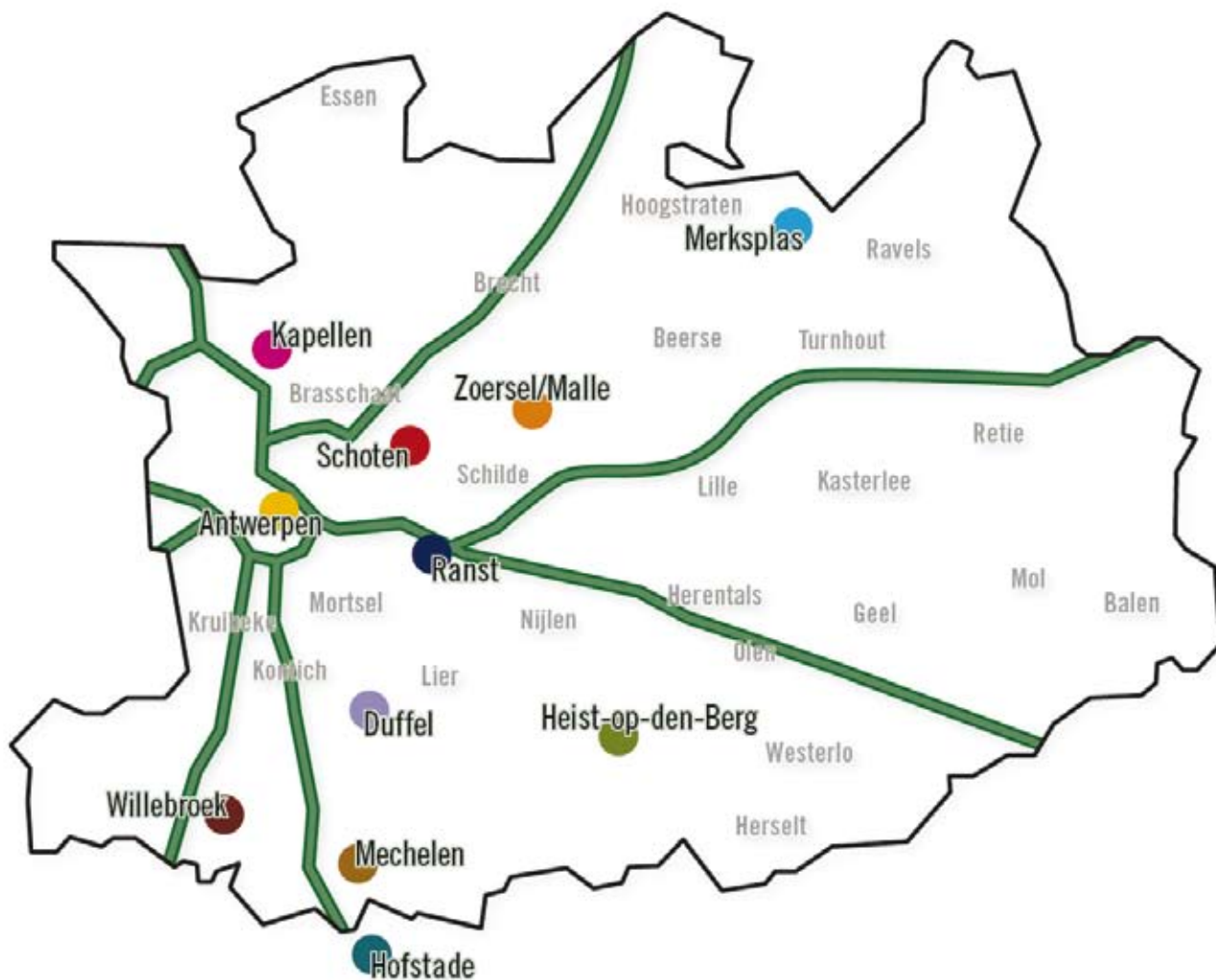
In 2010 denken alle medewerkers van De Grote Robijn na hoe ze de kwaliteit van de werking gelijkmatiger kunnen garanderen. Ze werken een methodiek uit om voor de 24 cliënten telkens een kwaliteitsvolle oriëntatie te garanderen. Er wordt beslist om meer in diagnostische capaciteit te investeren, de leefgroepwerking sterker uit te werken en de gezinsbegeleiders een centrale rol te geven als "case-managers" van de dossiers. Dat heeft een grondige reorganisatie van het OOOC tot gevolg. Er wordt een staf voor het OOOC geïnstalleerd, teams worden herschikt, nieuwe uurroosters worden ingevoerd. Parallel met deze reorganisatie wordt in de gebouwen van De Grote Robijn een nieuwe dienst voor gestructureerde dagbesteding uitgebouwd. Voortaan kunnen daar jongeren terecht van de verschillende residentiële voorzieningen van de organisatie die tijdelijk niet naar school kunnen of geen werk hebben.

video-hometraining

'krachtig gezi(e)n'

algemene ziekenhuizen

- az Sint-Maarten (Mechelen en Duffel)
- az Sint-Jozef (Malle)

geestelijke gezondheidszorg

- psychiatrisch ziekenhuis Bethaniënhuis (Zoersel en Kapellen)
- psychiatrisch verzorgingstehuis De Landhuizen (Zoersel)
- beschut wonen De Sprong (Zoersel)
- psychiatrisch ziekenhuis Sint-Norbertus (Duffel)
- psychiatrisch verzorgingstehuis Schorshaegen (Duffel en Heist-op-den-Berg)
- beschut wonen Este (Duffel en Mechelen)
- therapeutische gemeenschap 'de evenaar' (Antwerpen)

ouderenzorg

- woon- en zorghuis Ten Kerselaere (Heist-op-den-Berg)
- woon- en zorghuis Hof van Arenberg (Duffel)

- woon- en zorghuis Ambroos (Hofstade - Zemst)

ondersteuning voor personen met een beperking

- dienstverleningscentrum 't Zwart Goor (Merksplas en Zoersel)
- dienstverleningscentrum Zevenbergen (Duffel en Ranst)
- Home Marjorie (Heist-op-den-Berg)

kind, jeugd en gezin

- ckg Betlehem (Mechelen en Willebroek)
- Jeugdzorg Emmaüs (Mechelen en Antwerpen)
- kinderdagverblijf De Hummeltjes (Duffel)
- kinderdagverblijf De Zonnebloem (Mechelen)
- Initiatief Buitenschoolse Opvang Duffel

maatschappelijke zetel vzw Emmaüs

- de Noker, Edgard Tinellaan 1c, 2800 Mechelen
- T: 015 44 67 00 - coördinatie@emmaus.be